

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE NASIELSK NA LATA 2027-2030**

WRAZ Z DIAGNOZĄ PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	1
WYKAZ SKRÓTÓW	3
WPROWADZENIE	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY NASIELSK	10
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	11
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE NASIELSK	12
DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	13
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE NASIELSK	19
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	21
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	21
PROBLEM ALKOHOLOWY	22
PROBLEM NIKOTYNOWY	23
PROBLEM NARKOTYKOWY	24
PROBLEM PRZEMOCY	26
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	30
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	31
ZABURZENIA ODŻYWIANIA	32
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD MIESZKAŃCÓW	33
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	33
PROBLEM ALKOHOLOWY	35
PROBLEM NIKOTYNOWY	36
PROBLEM NARKOTYKOWY	37
PROBLEM PRZEMOCY	39
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	43
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	44
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE	45
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH	46
CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU	52
CEL I	53
CEL II	57

CEL III	60
REALIZACJA PROGRAMU	62
ADRESACI PROGRAMU	62
TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	62
ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH.....	63
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	63
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	64
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	65
BIBLIOGRAFIA.....	67
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	68
SPIS RYSUNKÓW	68
SPIS TABEL	68
SPIS WYKRESÓW.....	68

WYKAZ SKRÓTÓW

AA – Anonimowi Alkoholicy

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

FAS – Alkoholowy Zespół Płodowy (ang. *Fetal Alcohol Syndrome*)

FASD – Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (ang. *Fetal Alcohol Spectrum Disorders*)

GZI – Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KP – Komisariat Policji w Nasielsku

KS – Klub "Senior+" w Nasielsku

MGBP – Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku

MGKRPA – Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku

NGO (ang. *non-governmental organization*) – organizacja pozarządowa

NOK – Nasielski Ośrodek Kultury

NPZ – Narodowy Program Zdrowia

NUTW – Nasielski Uniwersytet Trzeciego Wieku

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim

PK – Punkt Konsultacyjny

PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim, Filia w Nasielsku

PTU – Poradnia Terapii Uzależnień w Nasielsku

SM – Straż Miejska w Nasielsku

UM – Urząd Miejski w Nasielsku

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążeń dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyka różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezspornie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według danych opublikowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na podstawie statystyk Głównego Urzędu Statystycznego, wynika, że w latach 2007-2022 spożycie alkoholu na 1 mieszkańca w ciągu roku przekraczało 9 litrów. Od 2023 roku obserwuje się spadek poniżej tego poziomu – w 2024 roku wyniosło ono 8,8 litrów, co jest wartością najniższą od 2007 roku¹.

W ostatnich latach zauważalna jest tendencja spadkowa w zakresie konsumpcji napojów alkoholowych, wynikająca przede wszystkim z ograniczenia spożycia piwa, które dotychczas stanowiło największy udział w strukturze spożywanego alkoholu. Jednocześnie konsumpcja wyrobów spirytusowych i wina utrzymuje się w tym okresie na zbliżonym poziomie².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat, odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³.

¹ KCPU, Spożycie napojów alkoholowych, 2024, [online]: <https://kcpu.gov.pl/wpcontent/uploads/2025/09/Spozycie-napojow-alkoholowych2024.pdf>, [dostęp: 31.07.2026]

² Tamże

³ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r.

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali używanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%⁵.

Z danych statystycznych Policji wynika, że w 2023 roku wszczęto w Polsce 37 710 postępowań na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Oznacza to niewielki wzrost w porównaniu z rokiem 2022, kiedy odnotowano 37 574 takie postępowania oraz wyraźny wzrost w stosunku do 2021 roku (36 054 postępowania). Dane te wskazują, że w ostatnich latach liczba spraw dotyczących przestępstw narkotykowych utrzymuje się na wysokim poziomie, z tendencją wzrostową w porównaniu do poprzednich lat⁶.

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Raport Nastolatki 3.0 opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2024 roku, wskazuje wśród najistotniejszych wniosków na spadek średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2024 roku były to 4 godziny i 59 minut w ciągu dnia, co oznacza spadek o 37 minut względem

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024)

⁵ Tamże

⁶ Policja, Statystyka, Przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wg jednostek policji rejestrujących postępowanie – postępowania wszczęte (1999-2023)

wyników badania zrealizowanego w 2022 roku. Ponad co dziesiąty nastolatek spotkał się z osobą dorosłą poznaną w Internecie, przy czym 95% rodziców nie ma świadomości takich sytuacji. Dodatkowe zaniepokojenie budzi fakt, że 28% nastolatków nie poinformowało nikogo o takim kontakcie. Alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy kiedykolwiek spotykali się z cyberprzemocą (39%)⁷.

Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (58%). W przestrzeni cyfrowej utrzymuje się również obecność szkodliwych treści – w 2024 roku 22% nastolatków zadeklarowało oglądanie patostreamów, podczas gdy w 2022 roku odsetek ten wynosił 26%. Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (25%), natomiast blisko co trzeci przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (31%)⁸.

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają

⁷ Ładna A., i in., *Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców*, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2025

⁸ Tamże

kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych. W związku z tym Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom na 2026 rok rekomenduje m.in.:

- 1) zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, ze szczególnym uwzględnieniem wyników diagnozy lokalnych potrzeb w zakresie problemu uzależnień,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz narkotykowych,
- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy Nasielsk.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą domową;

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata. Biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia, a także działania w zakresie rozwiązywania uzależnień behawioralnych, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030 został opracowany zgodnie ze wskazanymi powyżej obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie są zgodne z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2026. Do wiążących aktów prawnych należą:

- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

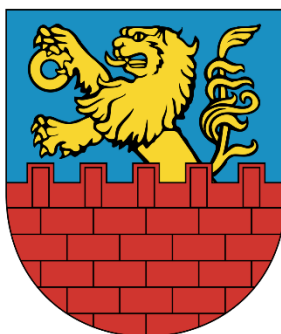

CHARAKTERYSTYKA GMINY NASIELSK

województwo
mazowieckie

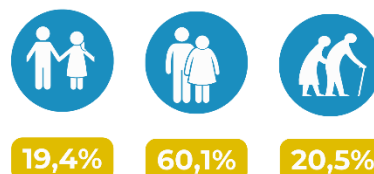
powiat nowodworski

205,8 km²

demografia

18 851 mieszkańców
Gminy
w 2025 roku

OŚWIATA I WYCHOWANIE

- Żłobek Miejski „Wesoła Ciuchcia” w Nasielsku
- Samorządowy Żłobek w Starych Pieścirogach
- Samorządowe Przedszkole im. Juliana Tuwima w Nasielsku
- Samorządowe Przedszkole „Stacyjkowo” w Starych Pieścirogach
- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Konstytucji 3 Maja w Nasielsku
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stefana Starzyńskiego w Nasielsku
- Szkoła Podstawowa im. Pierre'a de Coubertina w Budach Siennickich
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Ciekusynie
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Dębinkach
- Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Popowie Borowym
- Szkoła Podstawowa im. Księcia Józefa Poniatowskiego w Starych Pieścirogach

354 dzieci w przedszkolach, **371** w oddziałach przedszkolnych i **1 695** w szkołach podstawowych

KULTURA I REKREACJA

- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku
- Nasielski Ośrodek Kultury
- Koła Gospodyń Wiejskich
- świetlice wiejskie
- kluby sportowe

BEZPIECZEŃSTWO

- Komisariat Policji w Nasielsku
- Straż Miejska w Nasielsku
- 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej

POMOC I WSPARCIE

- Urząd Miejski w Nasielsku
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Punkt Konsultacyjny
- Klub "Senior+" w Nasielsku
- Nasielski Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim, Filia w Nasielsku
- Poradnia Terapii Uzależnień w Nasielsku

Źródło: Raport o stanie Gminy Nasielsk za rok 2025

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy Nasielsk należą:

- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Punkt Konsultacyjny,
- Komisariat Policji w Nasielsku,
- Straż Miejska w Nasielsku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim, Filia w Nasielsku,
- Poradnia Terapii Uzależnień w Nasielsku,
- Urząd Miejski w Nasielsku,
- Nasielski Ośrodek Kultury,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Nasielsku,
- Klub "Senior+" w Nasielsku,
- Nasielski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- placówki oświatowe,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Są to instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej. Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji i Straży Miejskiej,

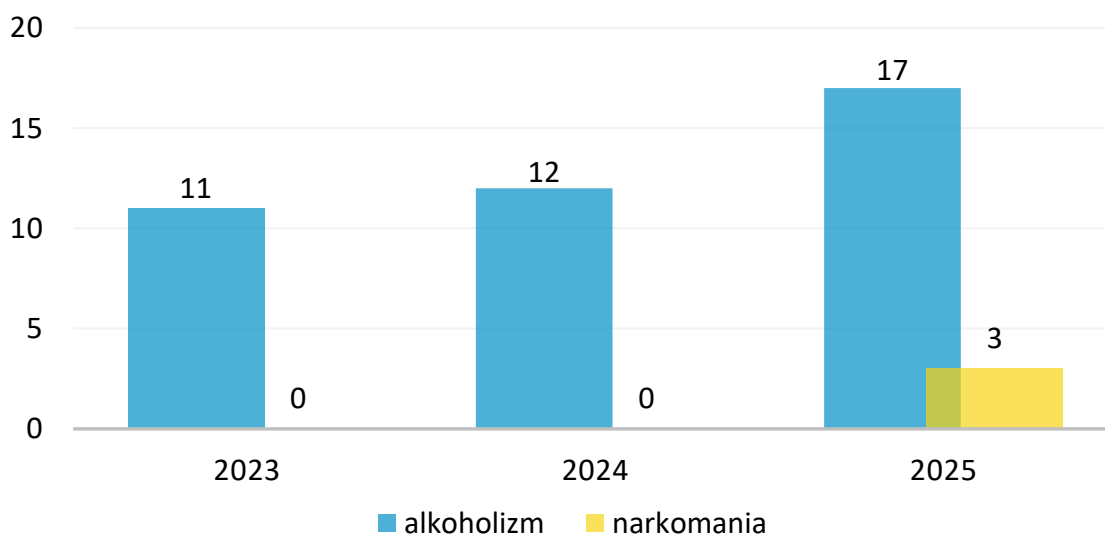
- sędziów, prokuratorów oraz kuratorów sądowych i społecznych,
- pracowników placówek ochrony zdrowia,
- przedstawicieli organizacji pozarządowych i związków wyznaniowych.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE NASIELSK

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W latach 2023-2025 liczba rodzin korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku z powodu alkoholizmu uległa wzrostowi: w 2023 roku było to 11 rodzin, w 2024 roku – 12, z kolei w ostatnim roku poddanym analizie – 17. Oprócz tego odnotowano przypadki udzielania wsparcia z powodu narkomanii – miało to miejsce w ostatnim roku sprawozdawczym, a takie działania podjęto wobec 3 rodzin.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2023-2025

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nasielsku powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2025 roku w skład Komisji wchodziło 7 członków⁹. Do zadań MGKRPA zalicza się:

1. inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
2. kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
3. zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy,
4. wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz limitu liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz uchwałami Rady Miejskiej, stanowiących podstawę do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
5. podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
6. rozmowy motywujące do podjęcia leczenia,
7. kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
8. współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii,

⁹ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2025

9. podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W analizowanym czasie liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy, ulegała wahaniom: od 38 beneficjentów w roku bazowym, przez 45 w 2024 roku, do 39 w ostatnim roku sprawozdawczym. Tendencje wzrostowe można zauważyć natomiast w przypadku rozmów z członkami rodzin osób uzależnionych – liczba ta wzrosła z 6 w 2023 roku do 16 w ostatnim roku sprawozdawczym. W omawianym okresie kierowano również do sądu wnioski o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego – w 2023 i 2025 roku odnotowano po 4 takie przypadki, zaś w 2024 roku wystąpiono z takim wnioskiem wobec 13 mieszkańców Gminy.

Tabela 1. Działania Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Nasielsk wobec osób uzależnionych w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	38	45	39
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	6	12	16
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	4	13	4

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Członkowie MGKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. Na podstawie dostępnych danych można dostrzec, iż takie działania zostały podjęte tylko w 2023 roku, gdy nawiązano kontakt z osobami doznającymi przemocy oraz ją stosującymi – w obu przypadkach takie działania skierowano w stosunku do 6 osób.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MGKRPA w latach 2023-2025

wyszczególnienie	2023	2024	2025
osoby doznające przemocy domowej	6	0	0
osoby stosujące przemoc domową	6	0	0
świadkowie przemocy domowej	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Na terenie Gminy funkcjonuje Punkt Konsultacyjny działający przy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, finansowany ze środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową. Zadania Punktu reguluje odrębne Zarządzenie Burmistrza Nasielska. W 2025 roku Punkt był czynny 16 godzin w miesiącu, a dyżury w nim pełniła Przewodnicząca Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nasielsku¹⁰.

Biorąc pod uwagę liczbę osób z problemem alkoholowym korzystających z poradnictwa Punktu, uległa ona wahaniom: w roku bazowym było to 128 beneficjentów, w kolejnym roku – 57, z kolei w ostatnim roku sprawozdawczym – 76. Analogiczne tendencje widoczne są również w przypadku dorosłych członków rodziny osoby zmagającej z tym uzależnieniem – w 2023 roku były to 123 osoby, w 2024 roku – 57, a w 2025 roku zaobserwowano wzrost do 76 mieszkańców. W analizowanym okresie nie odnotowano przypadków udzielania porad osobom z problemem narkotykowym oraz członkom ich rodzin. Z poradnictwa korzystały również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej – miało to miejsce w 2023 roku, kiedy tą formą wsparcia objęto 5 osób, wobec których została ona zastosowana.

Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2023-2025

lp.	wyszczególnienie	2023	2024	2025
1.	osoby z problemem alkoholowym	128	57	76
2.	dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	123	57	76
3.	osoby doznające przemocy domowej	5	0	0
4.	osoby stosujące przemoc domową	0	0	0
5.	osoby z problemem narkotykowym	0	0	0
6.	dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

¹⁰ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2025

W 2025 roku Gmina Nasielsk realizowała działania w ramach programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego, prowadzonego przez KCPU, ORE oraz IPiN. Wykorzystywanie programów rekomendowanych świadczy o ukierunkowaniu działań na sprawdzone rozwiązania profilaktyczne, których skuteczność została potwierdzona i które odpowiadają na potrzeby różnych grup odbiorców – dzieci, młodzieży, rodziców oraz kadry pedagogicznej. W omawianym roku przeprowadzono program „Debata”, w którym wzięło udział 200 uczniów i 3 nauczycieli/wychowawców¹¹. W poprzednich 2 latach nie podejmowano takich działań.

W analizowanym okresie realizowano programy i działania profilaktyczne finansowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Były one skierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży, ale obejmowały również nauczycieli, wychowawców oraz rodziców, co pozwalało wzmacniać oddziaływania profilaktyczne zarówno w środowisku szkolnym, jak i rodzinnym. W 2023 roku w działaniach tych uczestniczyło łącznie 700 uczniów oraz 20 nauczycieli/wychowawców. W kolejnym roku odnotowano 1 850 uczestników organizowanych zajęć, w tym 800 uczniów oraz 50 nauczycieli/wychowawców. W ostatnim roku sprawozdawczym nastąpił omawianymi działaniami objęto 1 160 uczniów, 50 nauczycieli/wychowawców oraz 100 rodziców.

W kolejnej tabeli przedstawiono liczbę uczestników działań niebędących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi. Dane te wskazują na wahania liczby uczestników takich wydarzeń i zajęć. W przypadku jednorazowych prelekcji i pogadarek w 2023 roku było to 200 uczestników, w 2024 roku – 300, a w 2025 roku ich liczba wzrosła do 800. Wahania frekwencji widoczne są w przypadku prowadzenia takich działań przez funkcjonariuszy służb mundurowych, a najwięcej uczestników zebrali w 2024 roku (600 osób). W organizowanych spektaklach liczba uczestników zwiększyła się z 610 osób w 2023 roku do 2 000 w 2025 roku. Ponadto w omawianym okresie zorganizowano festyny i inne imprezy plenerowe, w których w 2023 i 2025 roku uczestniczyło po 300 osób, zaś w 2024 roku – 2 000. W przypadku uczestników imprez sportowych również odnotowano wahania, a najwięcej takich przypadków odnotowano w 2025 roku (200). Dodatkowo przeprowadzano różnego

¹¹ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2025

rodzaju konkursy, które w roku bazowym zgromadziły 100 zainteresowanych, a w dwóch kolejnych latach – po 200.

Tabela 4. Liczba uczestników działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi przeprowadzonych na terenie Gminy Nasielsk w latach 2023-2025

forma działań	2023	2024	2025
jednorazowe prelekcje, pogadanki	200	300	800
jednorazowe prelekcje, pogadanki prowadzone przez funkcjonariuszy służb mundurowych	500	600	300
spektakle	610	1 456	2 000
festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi)	300	2 000	300
imprezy sportowe (turnieje, wyścigi, olimpiady itp. z wyjątkiem pozalekcyjnych zajęć sportowych)	70	0	200
konkursy (plastyczne, literackie, muzyczne itp.)	100	200	200

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

Elementem działań profilaktycznych były szkolenia i warsztaty dla rodziców i nauczycieli/wychowawców z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w których w 2023 roku udział wzięło 92 rodziców i 29 nauczycieli/wychowawców. Rok później w omawianych działaniach uczestniczyło 260 rodziców oraz 90 nauczycieli/wychowawców. W ostatnim roku sprawozdawczym nie organizowano takich działań.

W 2025 roku realizowano także pozalekcyjne zajęcia sportowe, w których udział wzięło 501 uczniów, w 2024 roku odnotowano 463 uczestników, zaś w roku bazowym – 574 młodych mieszkańców Gminy.

Dodatkowym elementem działań profilaktycznych były kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych, w których w 2023 roku uczestniczyło 300 osób, w 2024 roku – 200, zaś w ostatnim roku sprawozdawczym tą formą wsparcia objęto 330 młodych mieszkańców.

Istotnym zadaniem Gminy jest prowadzenie działań profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym. W 2023 roku na realizację tego typu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej przeznaczono kwotę 8 400,00 zł, a w przedsięwzięciach uczestniczyło 393 uczniów. W kolejnym roku kwota oraz liczba osób objętych tą formą wsparcia znacząco wzrosła – łącznie Gmina Nasielsk przeznaczyła na ten cel 19 300,00 zł, a udział w nich wzięło 1 087 uczniów. W ostatnim analizowanym roku wydatki na ten cel wyniosły 31 200,00 zł, natomiast udział w nich wzięło 1 442 uczniów.

W ramach działań profilaktycznych oraz dbałości o odpowiedzialną sprzedaż napojów alkoholowych, Gmina Nasielsk podejmuje inicjatywy mające na celu podnoszenie świadomości i kompetencji osób pracujących w tym obszarze. W związku z tym w 2024 i 2025 roku zorganizowano szkolenia dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz dla sprzedawców, w których udział odpowiednio 12 i 4 osoby¹².

W 2025 roku Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowała zadania związane z ograniczaniem dostępności alkoholu, opiniowaniem inicjatyw podejmowanych na terenie gminy oraz wspieraniem działań profilaktycznych. W ramach prowadzonej działalności Komisja wydała 35 pozytywnych postanowień dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych. Ponadto zaopiniowała 23 pisma wpływające do Urzędu, dotyczące dofinansowania różnego rodzaju zadań i inicjatyw, pod kątem ich zgodności z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026. Działania te służyły zapewnieniu zgodności realizowanych przedsięwzięć z obowiązującymi przepisami oraz założeniami lokalnej polityki w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

Członkowie Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2025 roku aktywnie uczestniczyli również w realizacji programów i projektów profilaktycznych. W ramach podejmowanych działań promowano zdrowy styl życia wolny od nałogów, m.in. podczas imprez plenerowych organizowanych na terenie Gminy. Prowadzono również działalność edukacyjno-informacyjną poprzez rozpowszechnianie ulotek, plakatów i innych materiałów dotyczących szkodliwości spożywania alkoholu oraz jego negatywnego wpływu na funkcjonowanie osoby pijącej i jej rodziny. Podejmowane inicjatywy miały na celu zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie konsekwencji uzależnień, kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz wzmacnianie lokalnych działań ukierunkowanych na profilaktykę problemów alkoholowych¹³.

¹² Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

¹³ Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nasielsku za 2025 rok

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE NASIELSK

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z używaniem alkoholu.

W 2025 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 26 656 177,24 zł, w tym najwięcej, bo 12 146 364,25 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. Wartość napojów o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa) wyniosła 11 410 642,95 zł, natomiast od 4,5% do 18% (bez piwa) – 3 099 170,04 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. W analizowanym okresie wartość sprzedanego alkoholu uległa wzrostowi, a różnica między 2023 i 2025 rokiem wyniosła 4 103 841,93 zł.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Nasielsk w latach 2023-2025

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

W 2025 roku Gminę zamieszkiwało łącznie 15 196 osób, które ukończyły 18 rok życia. Wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu przypadającego na 1 pełnoletnią osobę wyniosła zatem 1 754,16 zł. W 2024 roku, gdy liczba dorosłych mieszkańców wynosiła 15 208 osób, było to 1 613,62 zł, z kolei w 2023 roku wartość ta wyniosła 1 475,75 zł, przy liczbie pełnoletnich mieszkańców wynoszącej 15 282 osoby.

Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Nasielsk na przestrzeni lat 2023-2025

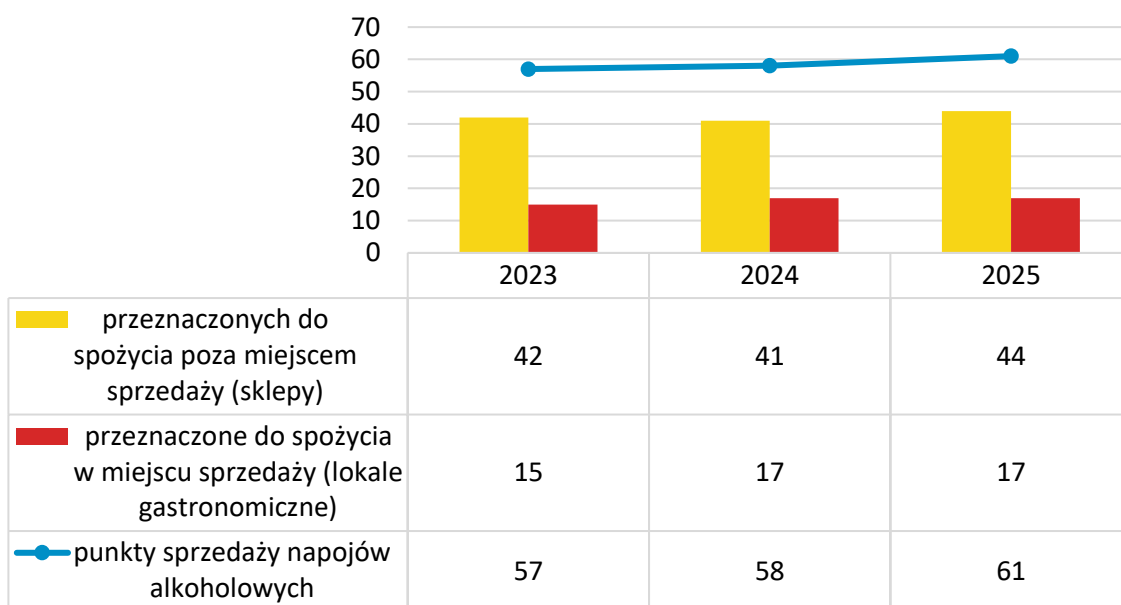

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

W omawianym okresie liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych uległa wzrostowi. W 2023 roku na terenie Gminy działalność prowadziły 42 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny), rok później liczba ta spadła do 41, zaś w ostatnim roku sprawozdawczym wzrosła do 44 miejsc. W przypadku punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) w 2023 roku funkcjonowało 15 takich miejsc, zaś w latach 2024-2025 liczba ta wzrosła do 17.

Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Nasielsk na przestrzeni lat 2023-2025

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW¹⁴

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, a także uzależnieniami behawioralnymi. Dodatkowo zbadano wiedzę na temat zaburzeń odżywiania.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z Gminy Nasielsk wypełnili łącznie 171 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek ilustruje strukturę próby według płci. W badaniu diagnozujący problemy społeczne dziewczynki stanowiły 56,7% badanej próby, podczas gdy chłopcy wypełnili 43,3% kwestionariuszy.

Rysunek 3. Płeć: N¹⁵=171

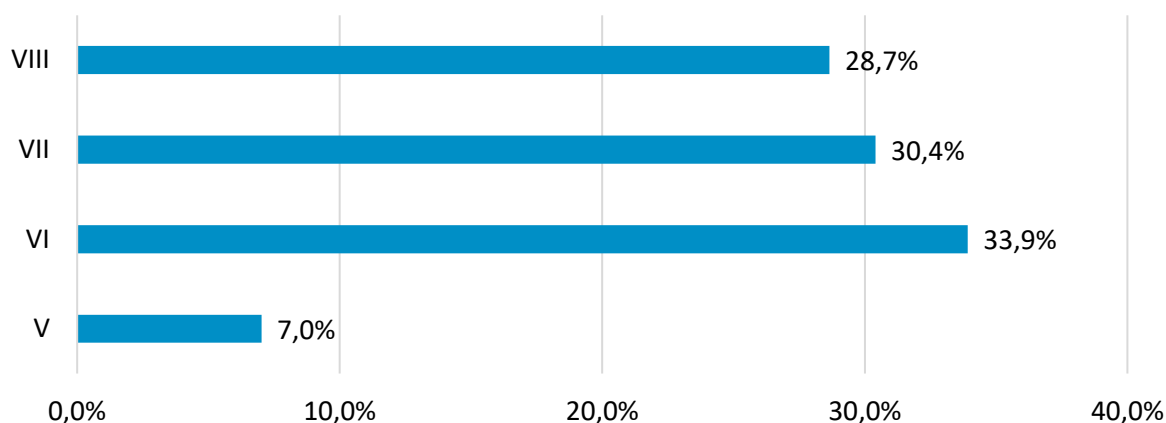
Kolejny wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na klasę, do której uczęszczali respondenci w chwili badania. Dostrzegalne jest zróżnicowanie pod tym względem. Najwięcej uczniów wskazało VI klasę (33,9%), a nieco mniej VII (30,4%) oraz VIII (28,7%). Najmniejsza grupa ankietowanych uczyła się w tym czasie w V klasie (7,0%).

¹⁴ Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy, które mogą nie sumować się do 100%

¹⁵ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie

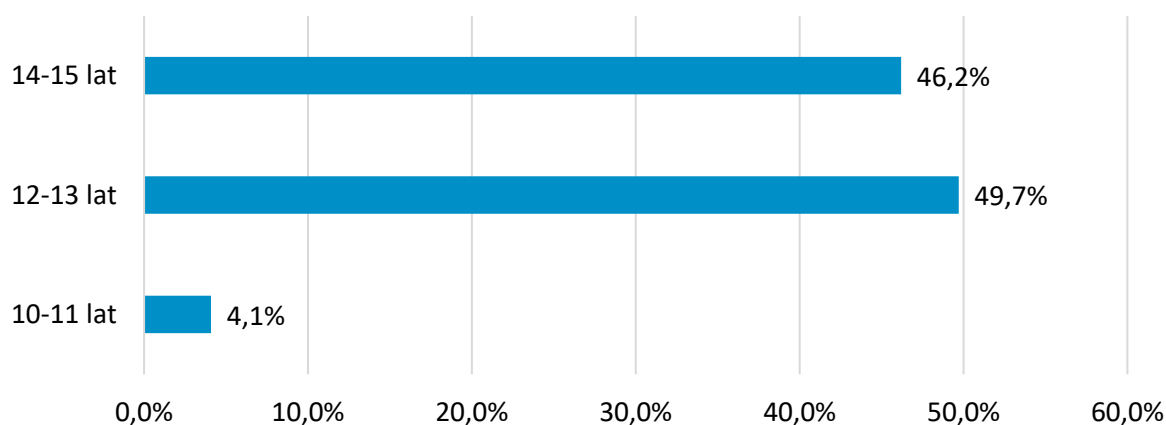

Wykres 3. Klasa: N=171

Pod względem wieku najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby w wieku 12-13 (49,7%) lat oraz 14-15 lat (46,2%). Najmniej wypełnionych kwestionariuszy pochodziło natomiast od młodszych uczniów, tj. 10-11 lat (4,1%).

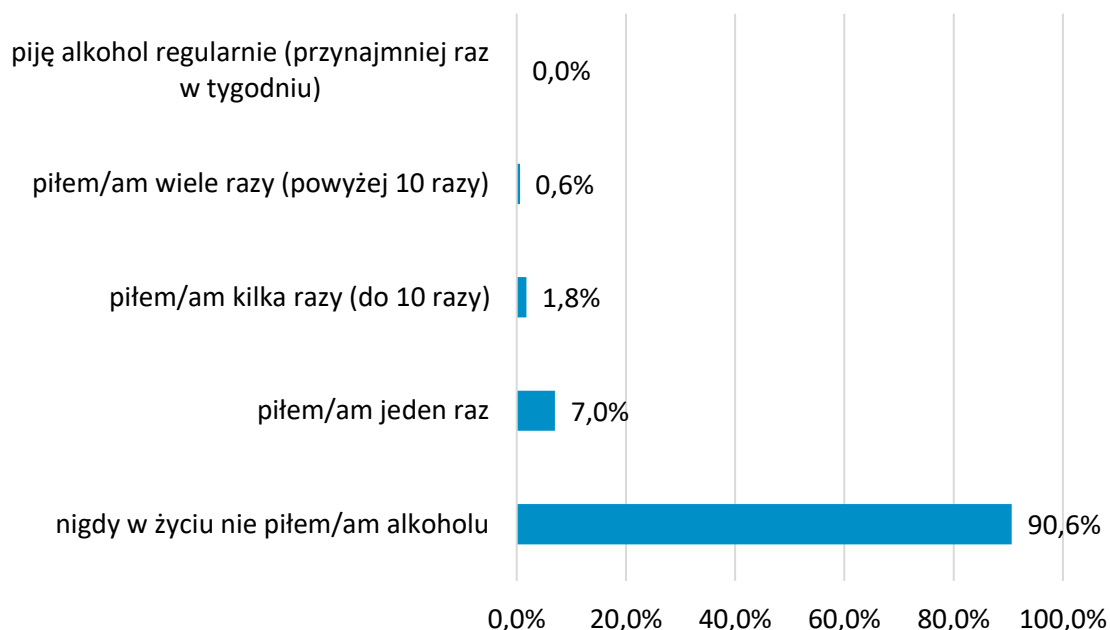
Wykres 4. Klasa: N=171

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z pytań skierowanych do uczniów, odnosiło się do częstotliwości spożywania przez nich alkoholu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że kontakt z nim miało 9,4% badanych. 7,0% z nich zadeklarowało, iż sięgnęło po tę używkę jednokrotnie, a 1,8% – kilka razy (do 10 razy). Część ankietowanych wskazało również na większą częstotliwość – 0,6% miało taką sytuację wielokrotnie (powyżej 10 razy). 90,6% uczniów zadeklarowało, iż nigdy w życiu nie piło alkoholu.

Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=171

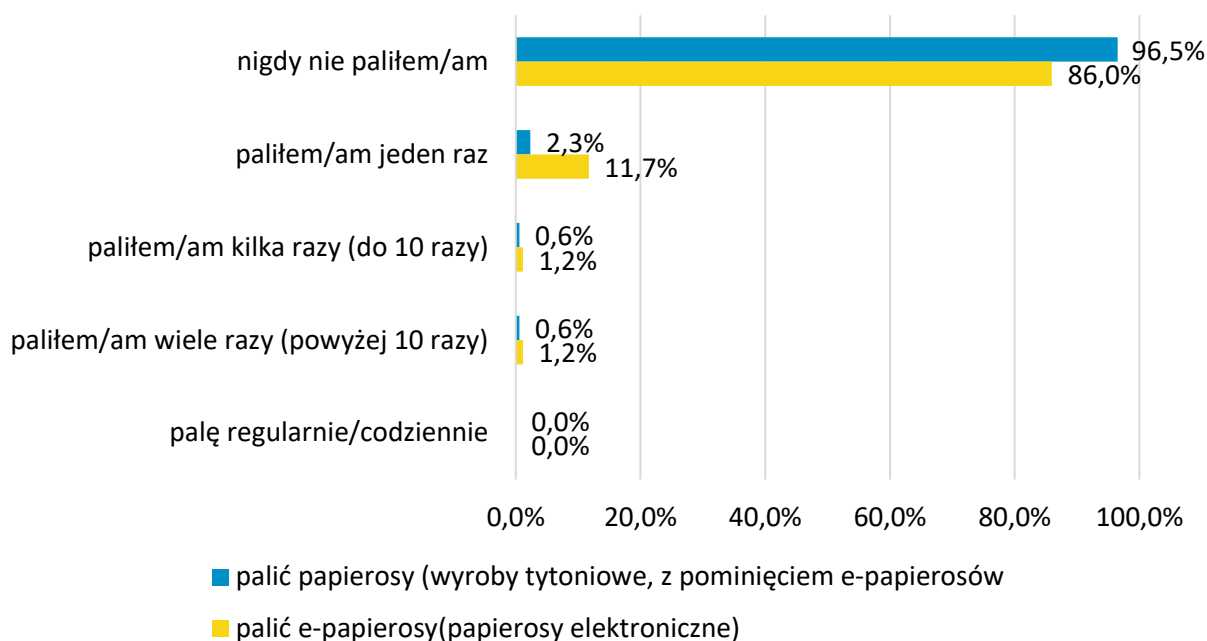

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny z analizowanych w Diagnostyce obszarów dotyczył palenia wyrobów tytoniowych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgać po tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 3,5% z nich paliło papierosy (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów), z czego 2,3% sięgnęło po nie jeden raz, a po 0,6% – kilka razy (do 10 razy) lub wiele razy (powyżej 10 razy). W przypadku e-papierosów, styczność z nimi miało 14,1% badanych, z czego 11,7% paliło je jednokrotnie, zaś po 1,2% ankietowanych wskazało na kilka lub wiele takich sytuacji. Zdecydowana większość młodych mieszkańców nigdy nie sięgała po wyroby tytoniowe – w przypadku papierosów tradycyjnych ten odsetek wyniósł 96,5%, zaś e-papierosów – 86,0%.

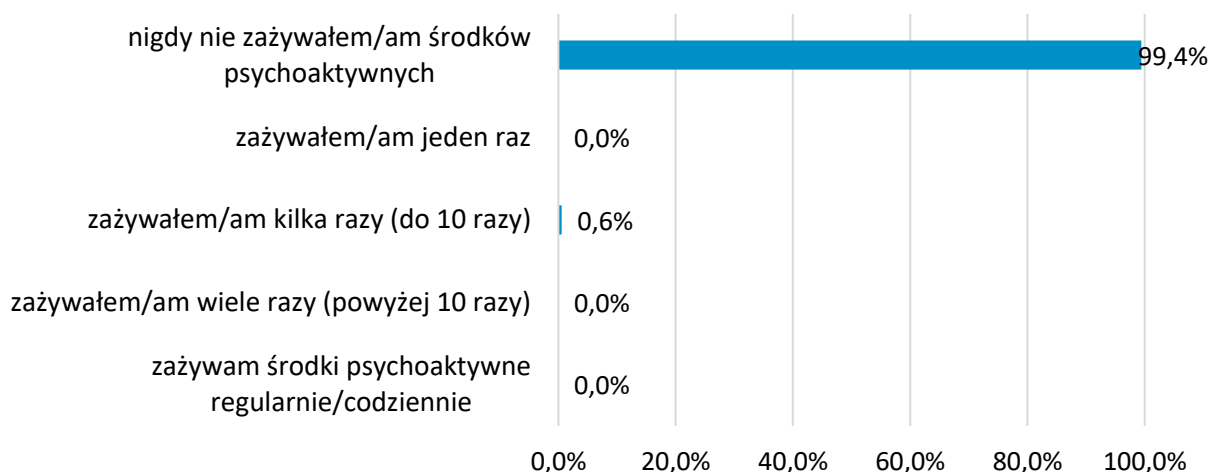
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=171

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny obszar ujęty w Diagnostyce dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. Aby dokładniej przyjrzeć się temu zagadnieniu, uczniowie zostali poproszeni o wskazanie, ile razy w życiu po nie sięgali. Uzyskane dane pokazują, że wśród respondentów jedynie 0,6% z nich ma takie doświadczenia – wszyscy wskazali na kilka takich sytuacji. Niemniej, 99,4% badanych nigdy nie miało z nimi styczności.

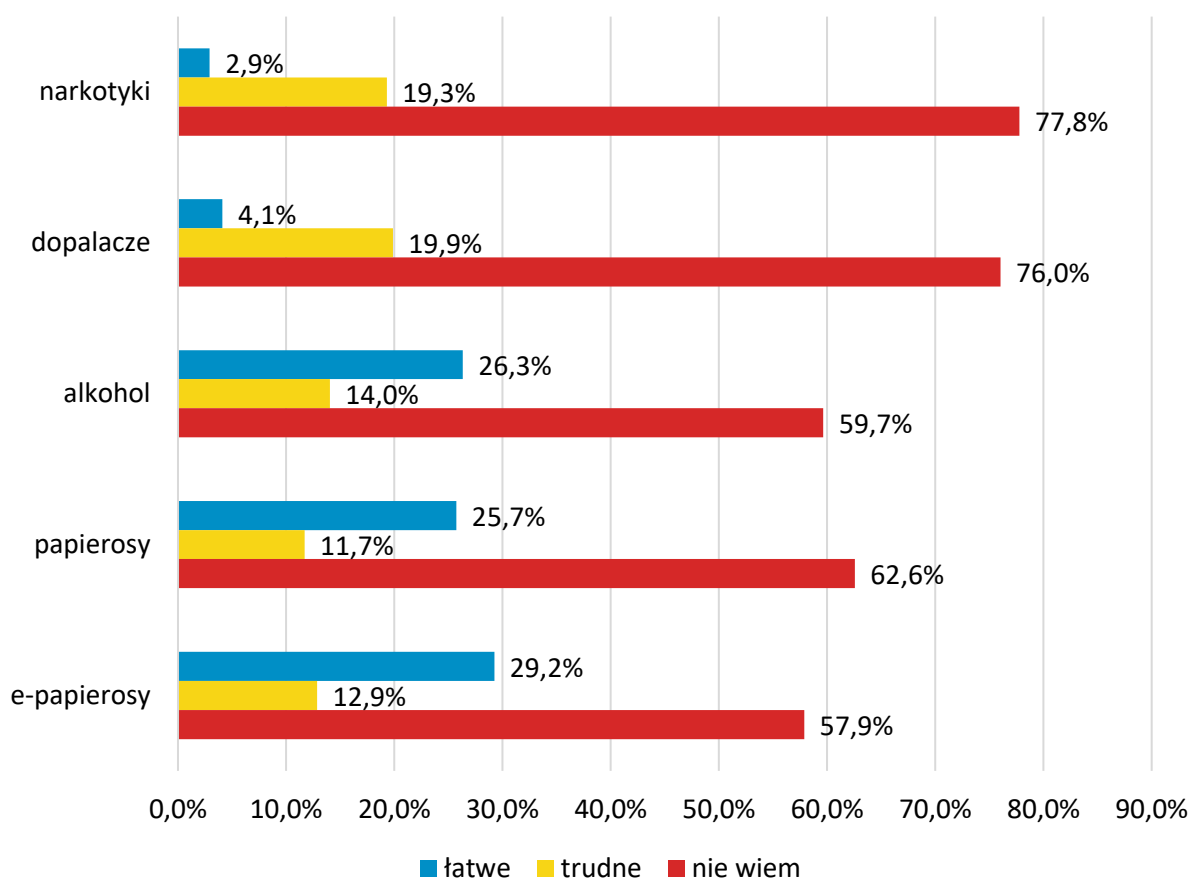
Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=171

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 2,9% ankietowanych, a trudne dla 19,3%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 4,1% badanych, a trudne dla 19,9%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 26,3% respondentów, a trudny dla 14,0%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 25,7% ankietowanych, a trudne dla 11,7%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 29,2% osób, a trudne dla 12,9%.

Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=171

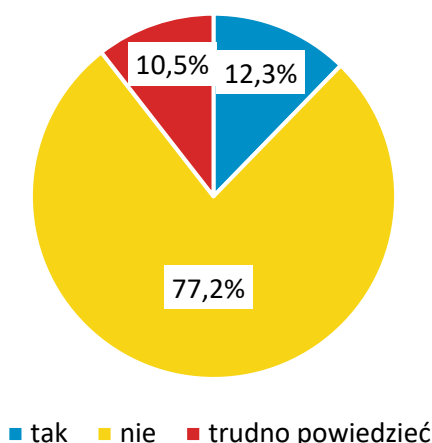

PROBLEM PRZEMOCY

Kolejne pytanie zadane respondentom miało na celu oszacowanie skali problemu przemocy wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nasielsk. Zapytano uczniów o to, czy zdarzyło im się w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyć przemocy. Twierdzącej odpowiedzi udzieliło 12,3% badanych, natomiast 10,5% uczniów zaznaczyło opcję „trudno powiedzieć”. 77,2% respondentów zadeklarowało, że nie doznało takich nadużyć w ciągu ostatniego roku.

Wykres 6. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=171

W celu pogłębionej analizy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi można stwierdzić, że ankietowani najczęściej doświadczali przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (13 osób, tj. 68,4%) oraz kolegów/koleżanek spoza szkoły (5 osób, tj. 26,3%). Oprócz tego 15,8% (3 osoby) wskazało na rodzeństwo, a po 5,3% – na mamę, tatę lub dalszych członków rodziny (po 1 osobie). 10,5% badanych (2 osoby) zaznaczyło dodatkowo opcję dotyczącą innych osób niewskazanych w kafeterii, bez podania konkretnych przykładów. 2 osoby pominęły to pytanie.

Tabela 5. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=19

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie ze szkoły	68,4%	13
koledzy/koleżanki spoza szkoły	26,3%	5
rodzeństwo	15,8%	3
inne osoby, jakie?	10,5%	2
mama	5,3%	1
tata	5,3%	1
dalsi członkowie rodziny	5,3%	1
nieznaną osobą	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Poniższa tabela przedstawia odpowiedzi uczniów na pytanie o rodzaje doznawanej przemocy. Analiza uzyskanych odpowiedzi wykazała, że najczęściej młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy fizycznej oraz psychicznej – tę opcję zaznaczyło po 50,0% badanych (po 10 osób). Oprócz tego 1 osoba wskazała na nadużycia o charakterze seksualnym (5,0%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi.

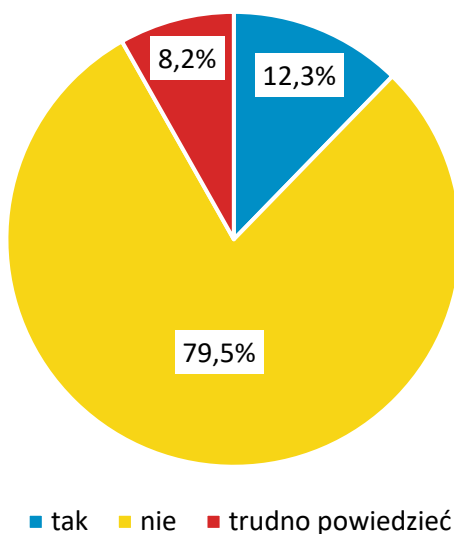
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=20

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	50,0%	10
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	50,0%	10
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	5,0%	1
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o określenie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doszło do sytuacji, w której zastosowali oni przemoc wobec innych osób. Twierdząco na to pytanie odpowiadało 12,3% badanych. Odpowiedź „trudno powiedzieć” wskazało natomiast 8,2% respondentów, a „nie” – 79,5% z nich.

Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=171

W dalszej kolejności respondenci odpowiedzieli na pytanie, jakiego rodzaju przemoc zastosowali. Analiza wyników wykazała, że najczęściej ankietowanych dopuściło się przemocy fizycznej – wskazało na nią 66,7% z nich (12 osób). Oprócz tego 38,9% ankietowanych przyznało się do zastosowania przemoc psychicznej (7 osób, tj. 38,9%). 3 respondentów nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/aśm dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp	66,7%	12
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp	38,9%	7
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Najwięcej respondentów skierowało takie zachowania wobec uczniów ze szkoły (12 osób, tj. 66,7%) oraz rodzeństwa (9 osób, tj. 50,0%). Znaczący odsetek ankietowanych wskazywał również kolegów i koleżanki spoza szkoły (8 osób, tj. 44,4%). Dodatkowo nieliczni ankietowani wymieniali dalszych członków rodziny oraz nieznajome osoby (po 1 osobie, tj. po 5,6%). 3 osoby pominęły to pytanie.

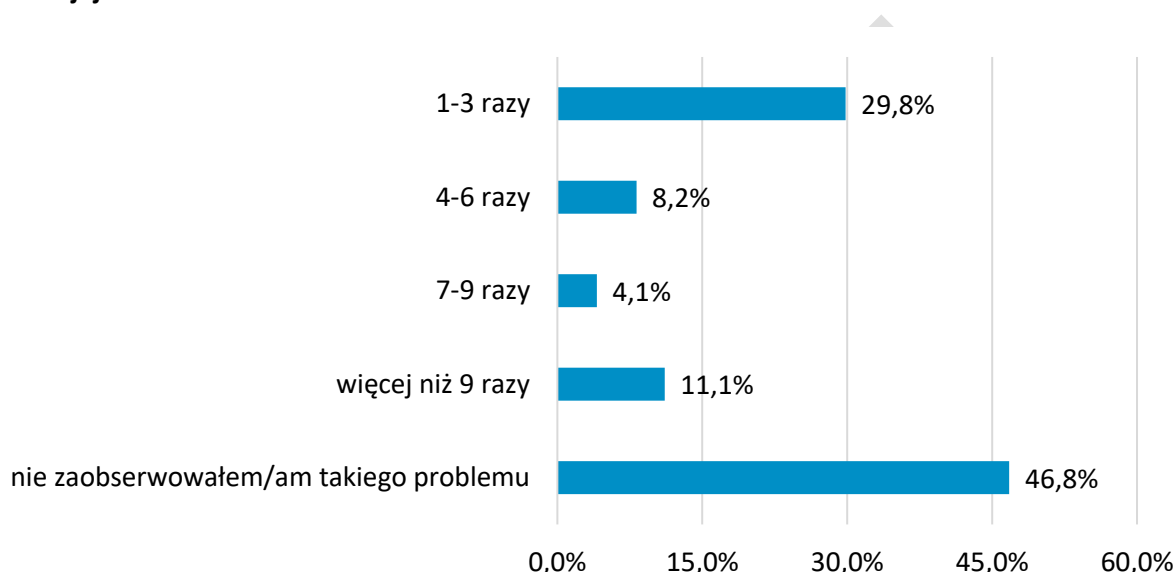
Tabela 8. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów ze szkoły	66,7%	12
rodzeństwa	50,0%	9
kolegów/koleżanek spoza szkoły	44,4%	8
dalszych członków rodziny	5,6%	1
nieznajomych osób	5,6%	1
rodziców	0,0%	0
innych osób, jakich?	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Kolejne pytanie dotyczyło częstotliwości występowania przemocy między uczniami w szkole w ciągu ostatniego roku szkolnego. Z odpowiedzi wynika, że 46,8% badanych nie zauważyło takiego problemu. 29,8% stwierdziło natomiast, że we wskazanym okresie takie sytuacje miały miejsce 1-3 razy, 11,1% – więcej niż 9 razy, 8,2% – 4-6 razy, a pozostałe 4,1% respondentów zaobserwowało 7-9 incydentów związanych z zachowaniami przemocowymi.

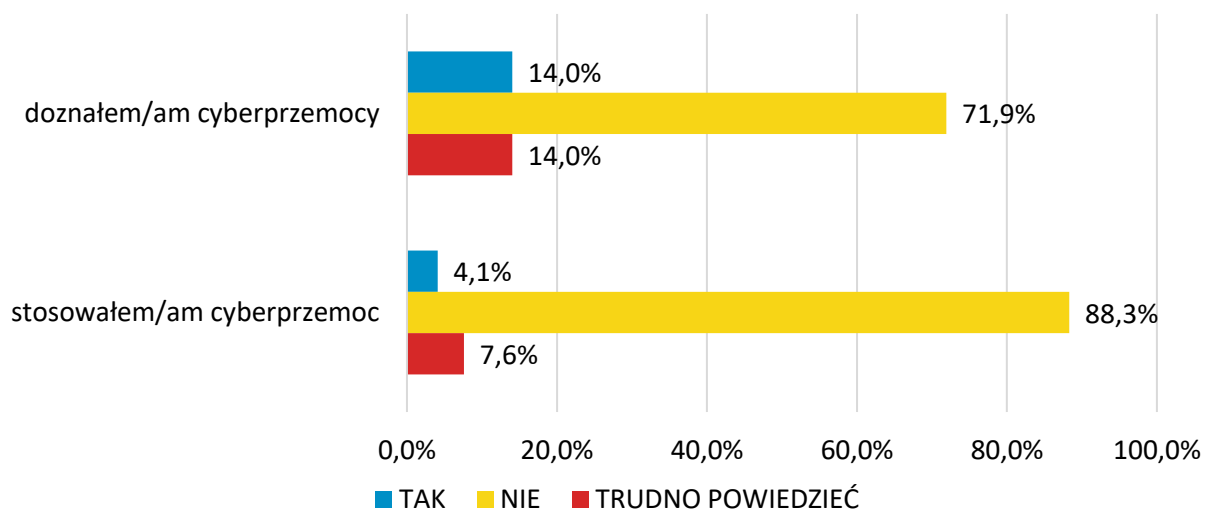
Wykres 10. Jak często w ciągu ostatniego roku obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=171

Uczniowie zostali zapytani również o to, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doświadczyli lub sami stosowali cyberprzemoc. Z deklaracji respondentów wynika, że 14,0% z nich doznało takich nadużyć, a taki sam odsetek nie był w stanie udzielić jednoznacznej odpowiedzi. W przypadku pytania o stosowanie przemocy w Internecie, 4,1% badanych przyznało, że dopuszczało się takich działań, a 7,6% ankietowanych wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

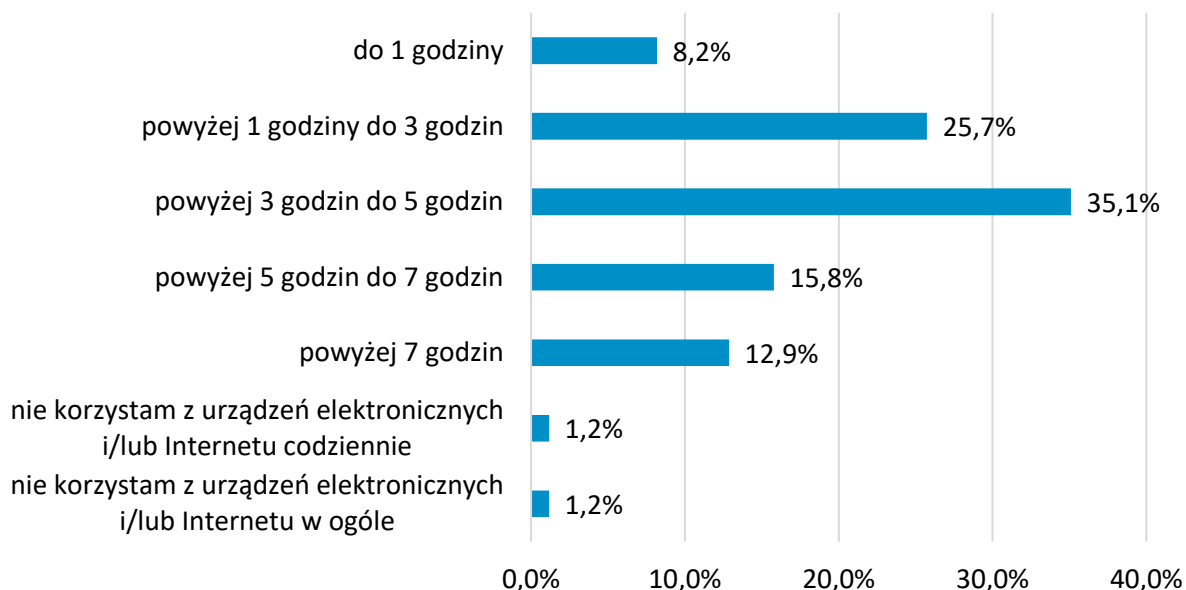
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rosyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=171

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar badania dotyczył częstotliwości korzystania przez uczniów z urządzeń elektronicznych oraz Internetu. Uzyskane wyniki wskazują, że największa grupa badanych spędza przed ekranem od 3 do 5 godzin dziennie (35,1%). W przypadku nieco mniejszego odsetka respondentów czas ten wynosi od 1 do 3 godzin (25,7%), natomiast 15,8% korzysta z urządzeń elektronicznych od 5 do 7 godzin w ciągu dnia. Oprócz tego 12,9% uczniów deklaruje spędzanie przed ekranem powyżej 7 godzin dziennie, a 8,2% – do 1 godziny. Jedynie niewielki odsetek badanych nie korzysta z urządzeń elektronicznych codziennie lub w ogóle (po 1,2%).

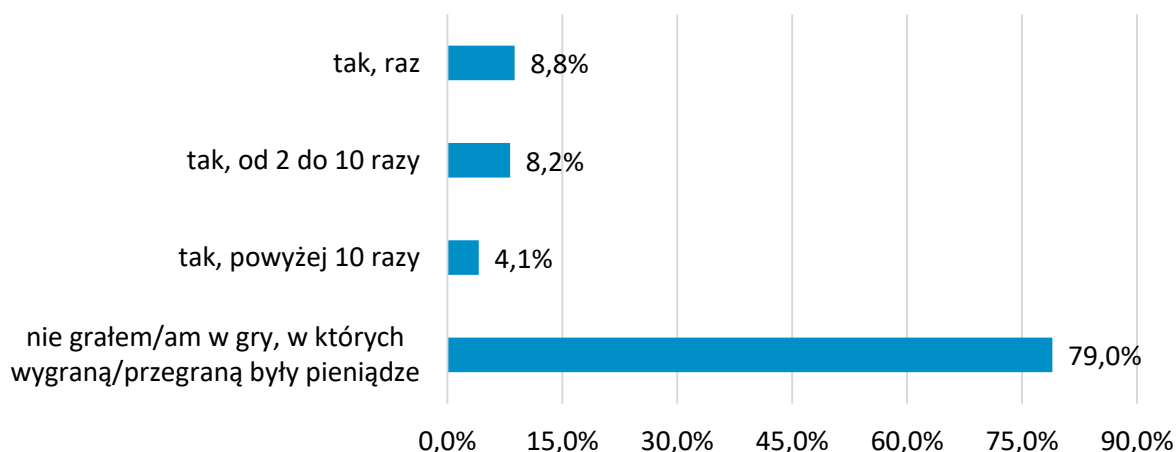
Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=171

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu grania przez uczniów w gry o charakterze hazardowym, respondentów zapytano, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło im się uczestniczyć w takich grach. Uzyskane wyniki wskazują, że 21,1% badanych ma takie doświadczenia. Wśród uczniów, którzy podejmowali taką aktywność, 8,8% zrobiło to raz, 8,2% – od 2 do 10 razy, a pozostałe 4,1% wskazało na więcej niż 10 takich sytuacji.

Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=171

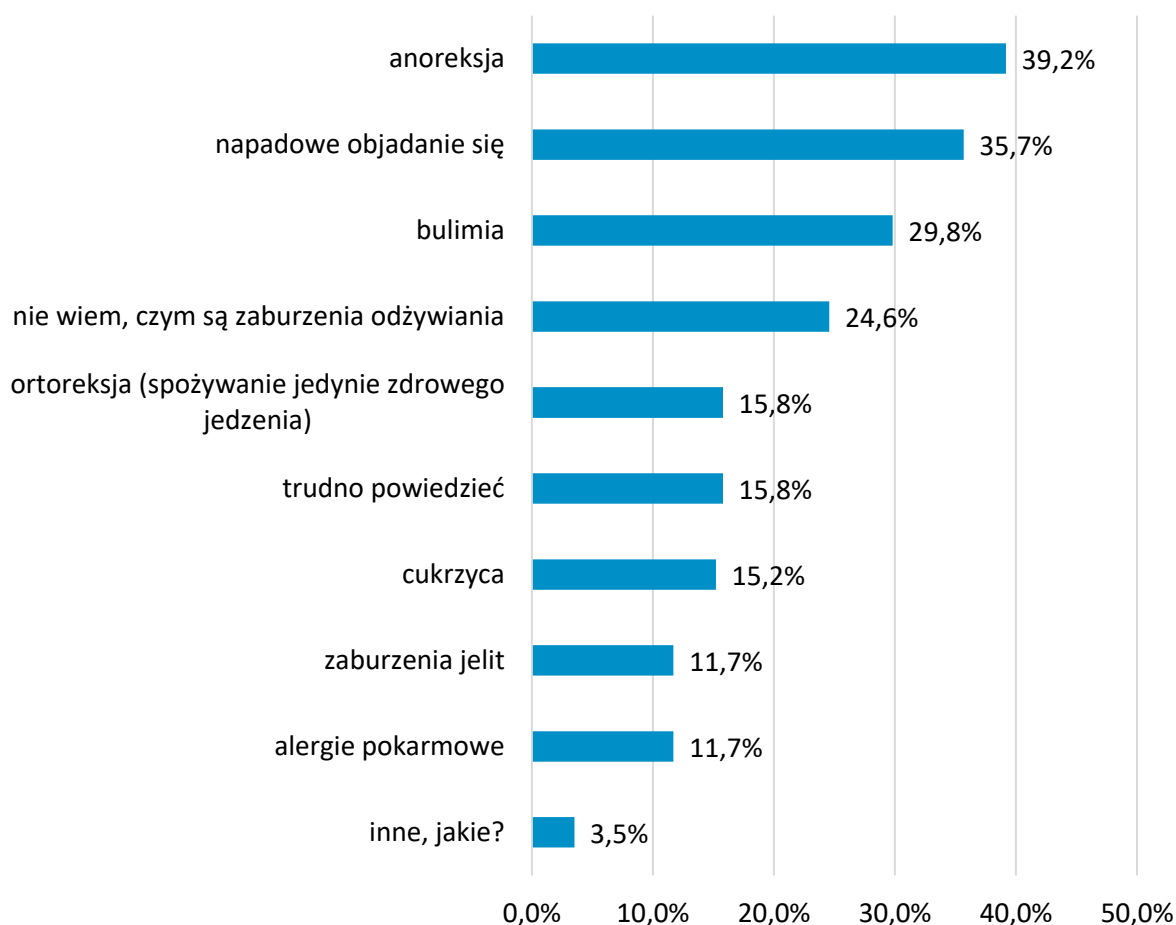

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Kolejny etap badania, przeprowadzonego wśród uczniów Gminy Nasielsk dotyczył problematyki zaburzeń odżywiania, które stanowią narastające wyzwanie wśród młodych osób. Uczniowie mieli za zadanie wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczamy według nich do problemów z tego zakresu. Najczęściej wybieraną odpowiedzią była anoreksja (39,2%). Napadowe objadanie się zostało zaznaczone natomiast przez 35,7%, a bulimia była wyborem 29,8% ankietowanych. Znacznie rzadziej wymieniano ortoreksję – 15,8% uczniów uznało ją za zaburzenia odżywiania. Jednocześnie część respondentów błędnie zaliczała do nich inne problemy zdrowotne: 15,2% wskazało cukrzycę, a po 11,7% – zaburzenia jelit lub alergie pokarmowe. Odpowiedź „inne” wybrało 0,6% uczniów wskazując m.in. *celowe omijanie posiłków*. Aż 24,6% respondentów przyznało, że nie wie czym są zaburzenia odżywiania, natomiast 15,8% zaznaczyło opcję „trudno powiedzieć”.

Wykres 14. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania?
N=171

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem przemocy, problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców Gminy Nasielsk, a także skala nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie Gminy Nasielsk wzięło udział 252 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, z podziałem na płeć. Można zauważyć, że więcej ankiet wypełniły kobiety – stanowiły one 76,2% ogółu, natomiast mężczyźni – 23,8%.

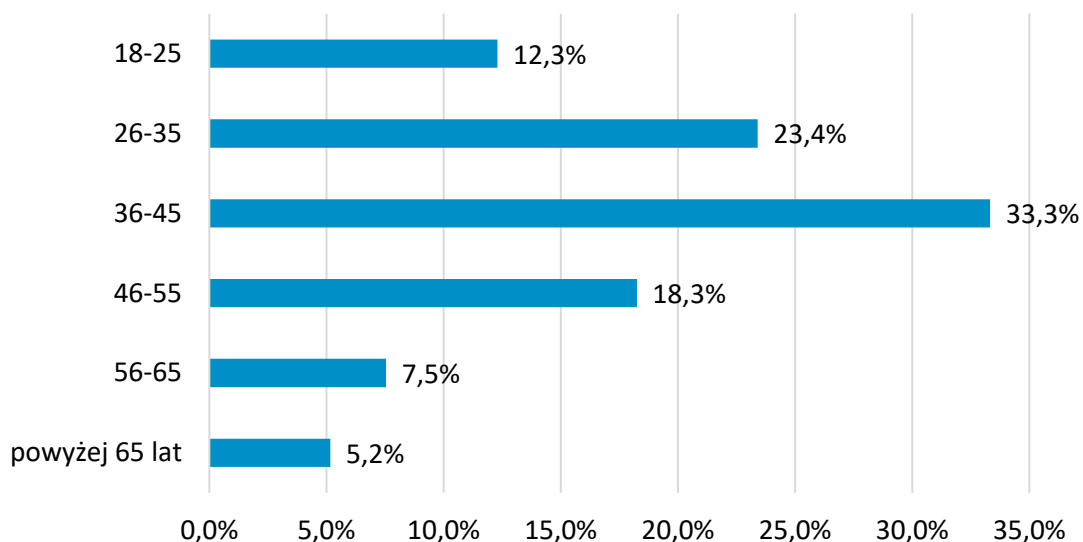
Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=252

Analiza struktury badanej grupy wskazuje, że respondenci różnili się pod względem wieku. Najliczniejszą kategorię stanowiły osoby w wieku 36-45 lat (33,3%). Nieco mniej kwestionariuszy wypełnili ankietowani mieszczący się w przedziale 26-35 lat (23,4%) oraz 46-55 lat (18,3%). Najmniej liczne grupy obejmowały respondentów mających 18-25 lat (12,3%), 56-65 lat (7,5%) oraz powyżej 65 lat (5,2%).

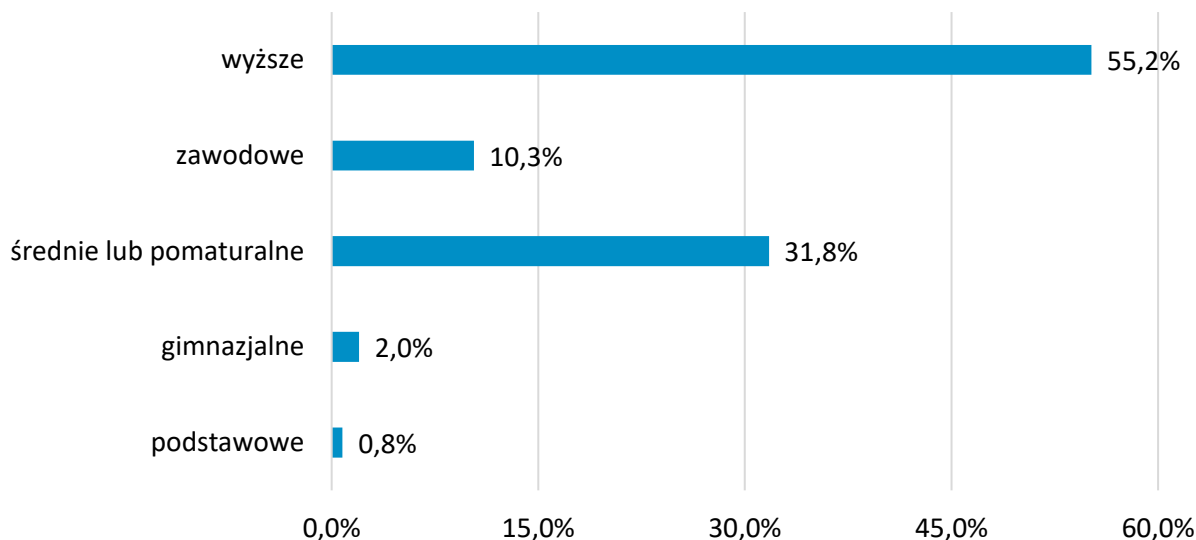

Wykres 15. Wiek: N=252

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę wykształcenia respondentów. Największą grupę stanowiły osoby posiadające wykształcenie wyższe (55,2%). Wykształceniem średnim lub pomaturalnym legitymowało się natomiast 31,8% badanych, a zawodowym – 10,3%. Najmniejszy odsetek stanowili ankietowani z wykształceniem gimnazjalnym (2,0%) oraz podstawowym (0,8%).

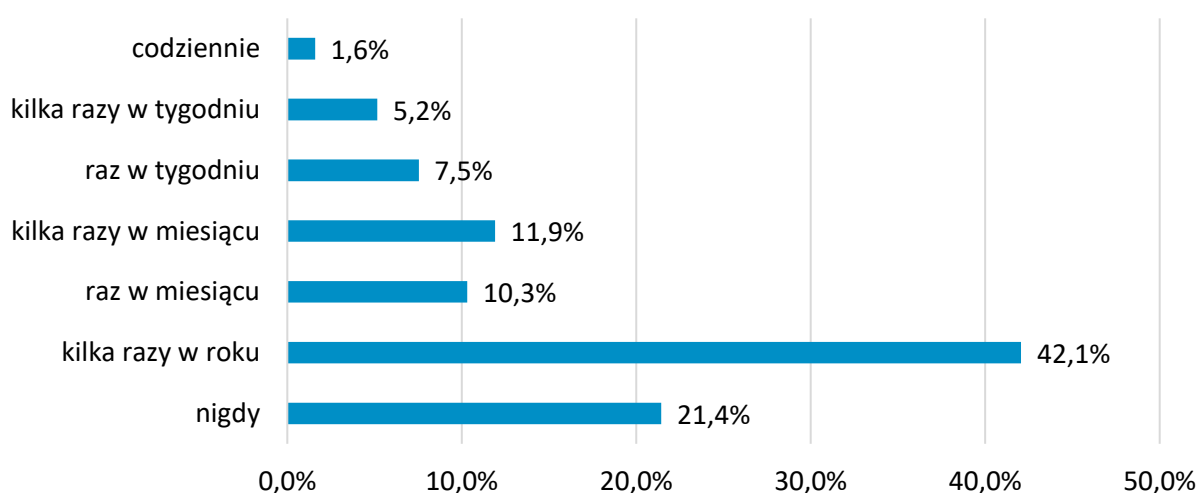
Wykres 16. Wykształcenie: N=252

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Z analizy uzyskanych odpowiedzi wynika, że 21,4% badanych zadeklarowało abstynencję, a największa grupa ankietowanych sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku (42,1%). Oprócz tego 11,9% spożywa go kilka razy w miesiącu, a 10,3% – raz w miesiącu. Do kontaktu z tą używką raz w tygodniu przyznało się 7,5% badanych, kilka razy w tygodniu – 5,2%, zaś 1,6% z nich wskazało na spożywanie go codziennie.

Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=252

Kolejne pytanie dotyczyło utraty kontroli nad ilością spożywanego alkoholu w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Z zebranych danych wynika, że 19,2% badanych miało taką sytuację (38 osób), wśród których 9,1% upiło się 2-5 razy (18 osób), 7,6% – 1 raz (15 osób), 2,0% – powyżej 10 razy (4 osoby), zaś 0,5% wskazało na 6-10 takich sytuacji (1 osoba). Zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że we wskazanym okresie nie doświadczyła takiego stanu (160 osób, tj. 80,8%).

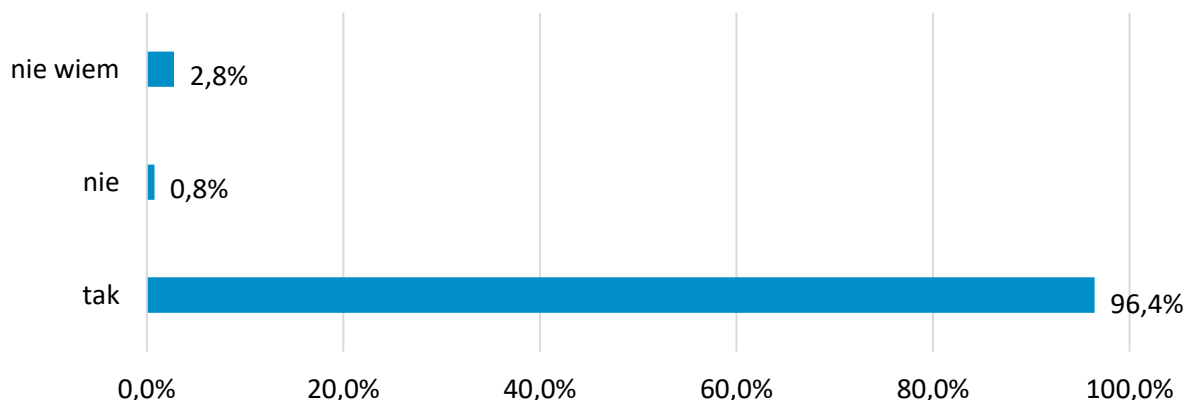
Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=198

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	7,6%	15
2-5 razy	9,1%	18
6-10 razy	0,5%	1
powyżej 10 razy	2,0%	4
ani razu	80,8%	160

W kolejnym z pytań poproszono respondentów o ocenę wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zdecydowana większość badanych jest świadoma negatywnych konsekwencji związanych z podejmowaniem takich działań (96,4%). Niemniej, 2,8% respondentów zadeklarowało brak wiedzy w tym temacie, zaś 0,8% stwierdziło, że takie zachowania nie wpływają szkodliwie na zdrowie dziecka.

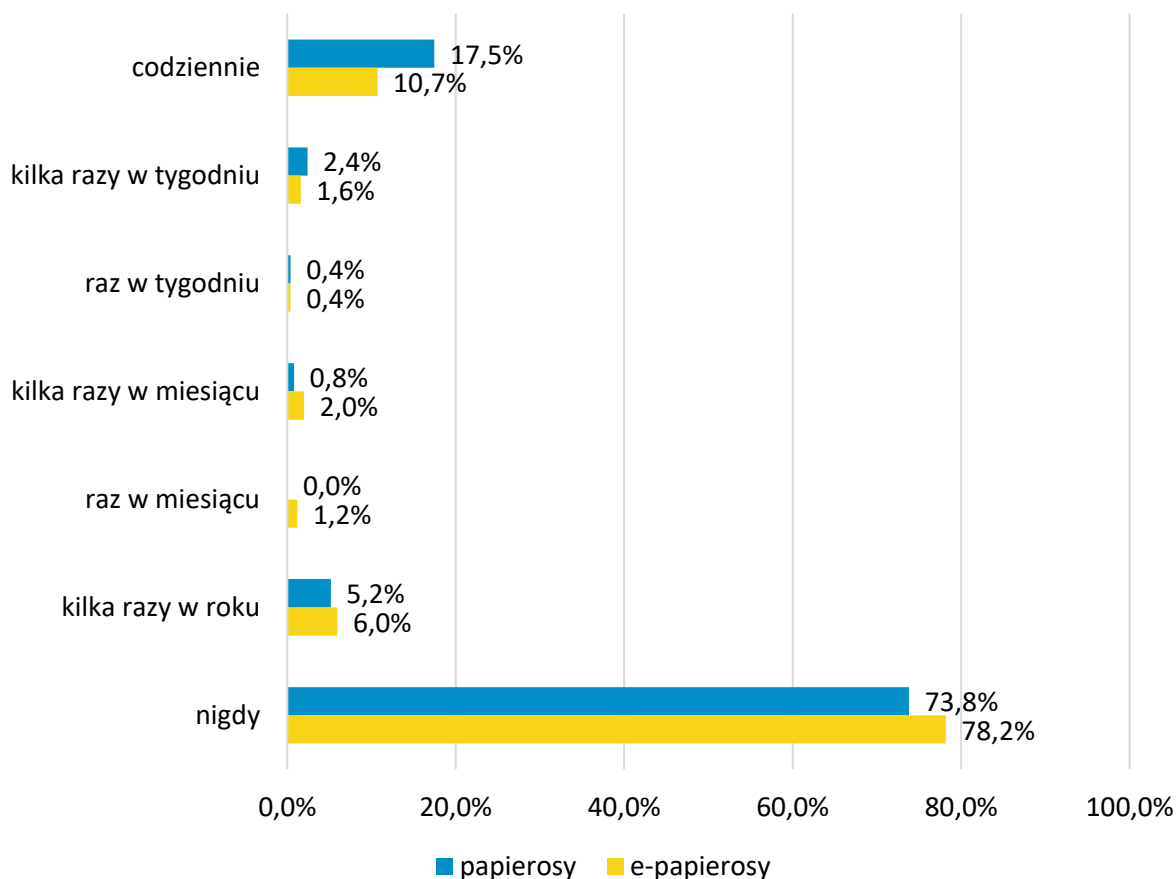
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=252

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny etap badania miał na celu określenie skali palenia papierosów oraz e-papierosów wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Sięganie po tradycyjne papierosy zadeklarowało 26,3% respondentów, z czego 17,5% pali je codziennie, 2,4% – kilka razy w tygodniu, 5,2% – kilka razy w roku, 0,8% – kilka razy w miesiącu, a 0,4% raz w tygodniu. W przypadku e-papierosów ich palenie zadeklarowało 21,9% mieszkańców, w tym 10,7% sięga po nie codziennie, 6,0% – kilka razy w roku, 2,0% – kilka razy w miesiącu, 1,6% – kilka razy w tygodniu, 1,2% – raz w miesiącu, zaś 0,4% wskazało odpowiedź „raz w tygodniu”.

Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=252

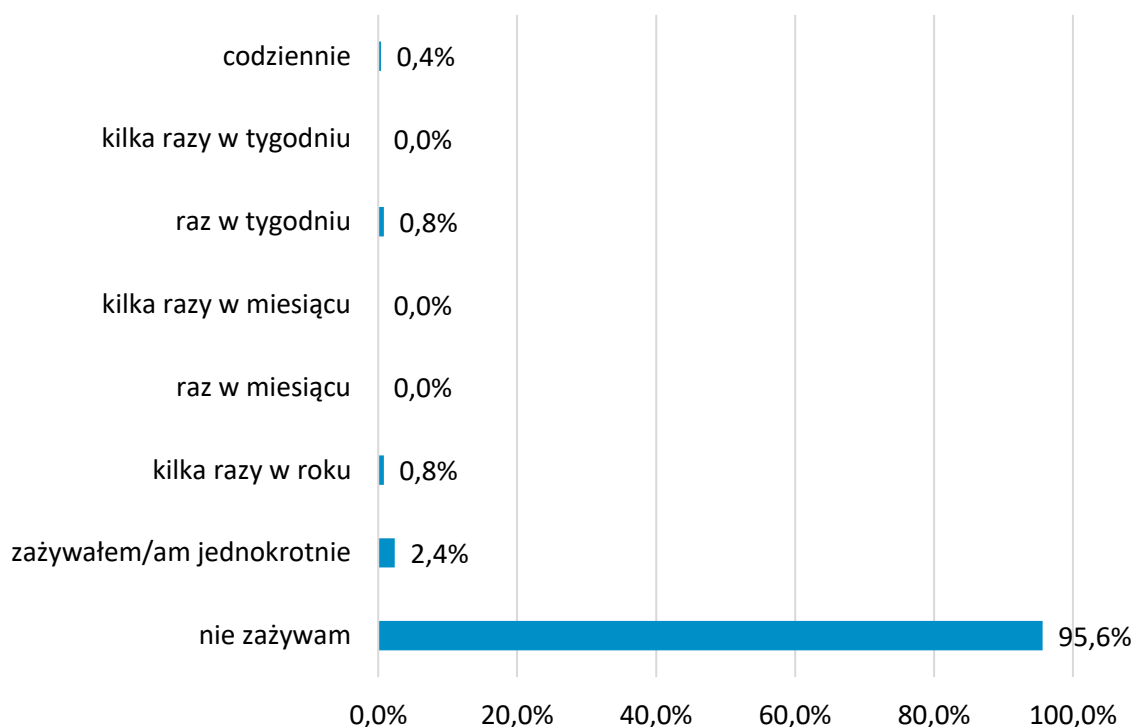

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. Zdecydowana większość respondentów stwierdziła, że nigdy nie sięgała po takie używki (95,6%). Jedynie niewielki odsetek badanych wskazał na ich jednokrotne zażywanie (2,4%) oraz używanie ich kilka razy w roku lub raz w tygodniu (po 0,8%). Dodatkowo 0,4% sięga po nie codziennie.

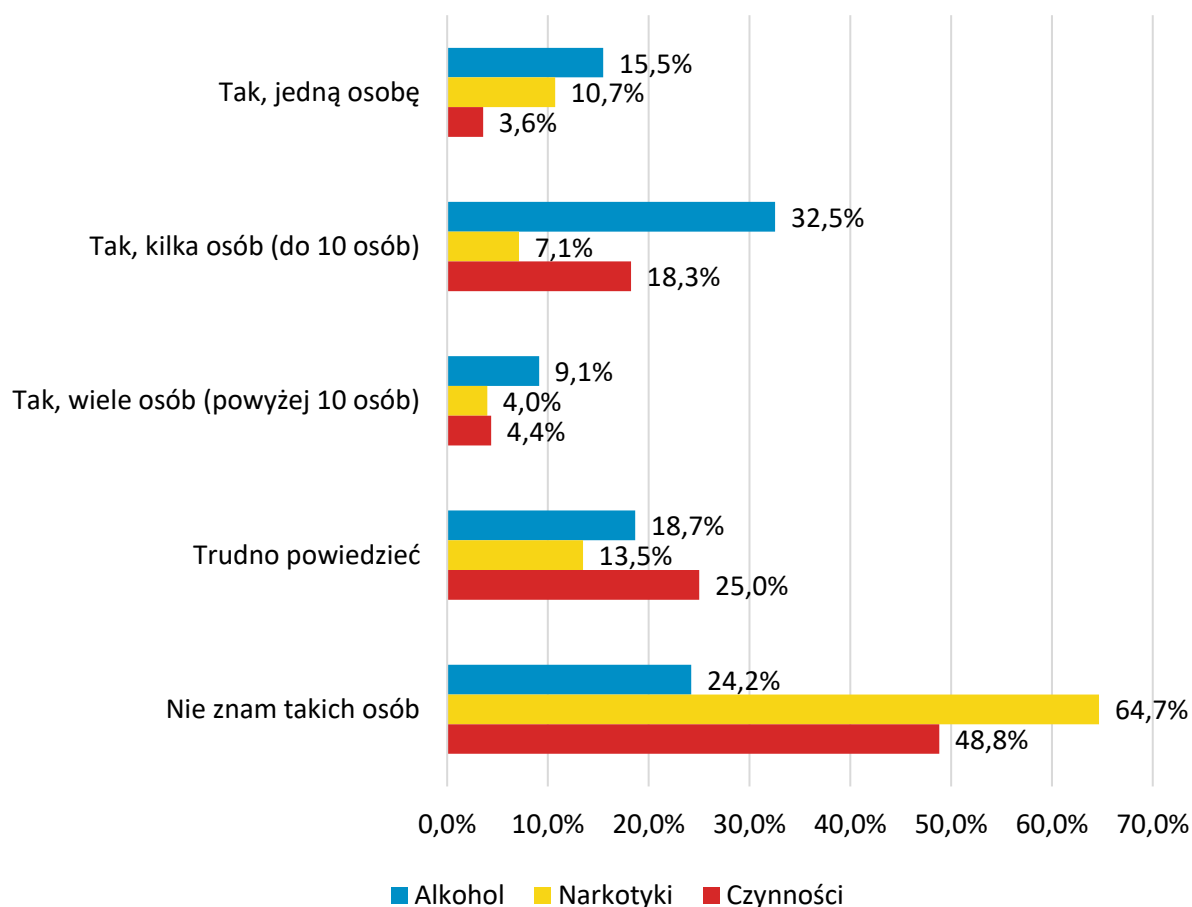
Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)? N=252

W ramach badania poproszono respondentów o wskazanie, czy w swoim otoczeniu znają osoby nadużywające alkoholu, substancji psychoaktywnych lub nadmiernie angażujące się w określone czynności, takie jak zakupy, korzystanie z Internetu, aktywność fizyczna czy oglądanie treści pornograficznych. Analiza uzyskanych odpowiedzi wykazała, że:

- 57,1% respondentów deklaruje znajomość osób uzależnionych od alkoholu – w tym 15,5% z nich zna jedną taką osobę, 32,5% – kilka takich osób (do 10 osób), a 9,1% – wiele takich osób (powyżej 10 osób);
- 21,8% badanych zna osoby uzależnione od narkotyków – 10,7% ankietowanych wskazało na jedną osobę, 7,1% – na kilka osób (do 10 osób), a 4,0% – wiele takich osób (powyżej 10 osób);
- 26,3% uczestników badania podało, że zna w swoim otoczeniu osoby podejmujące się w sposób nadmierny pewnych czynności – 3,6% z nich zna jedną taką osobę, 18,3% – kilka takich osób (do 10 osób), a 4,4% – wiele takich osób (powyżej 10 osób).

Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=252

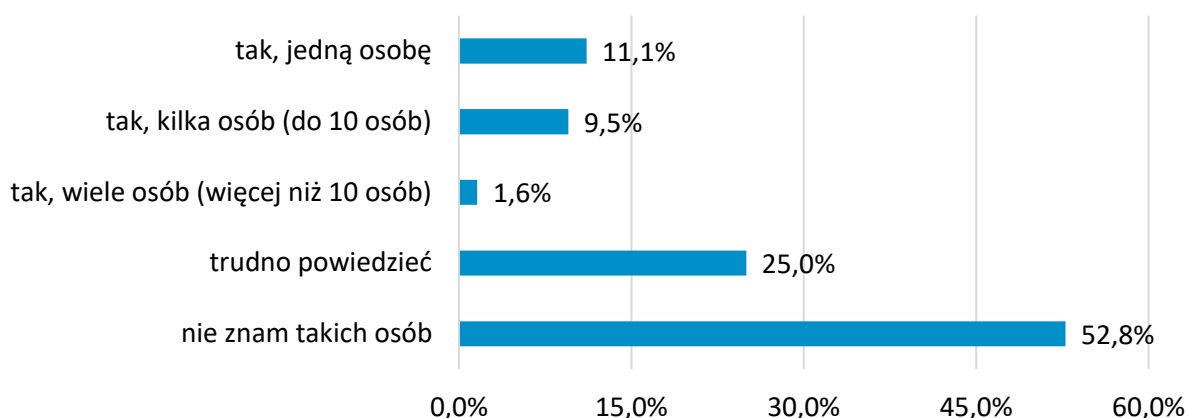

PROBLEM PRZEMOCY

Dalsza część raportu obejmuje próbę oszacowania skali problemu przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy. Respondentów poproszono o wskazanie, czy znają w swoim otoczeniu kogoś, kto ma takie doświadczenia. Z zebranych danych wynika, że 22,2% badanych deklaruje znajomość takich osób – wśród nich 11,1% wskazało na jedną osobę, 9,5% – kilka osób (do 10), a 1,6% – wiele osób (więcej niż 10). Warto zaznaczyć, że 25,0% ankietowanych wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

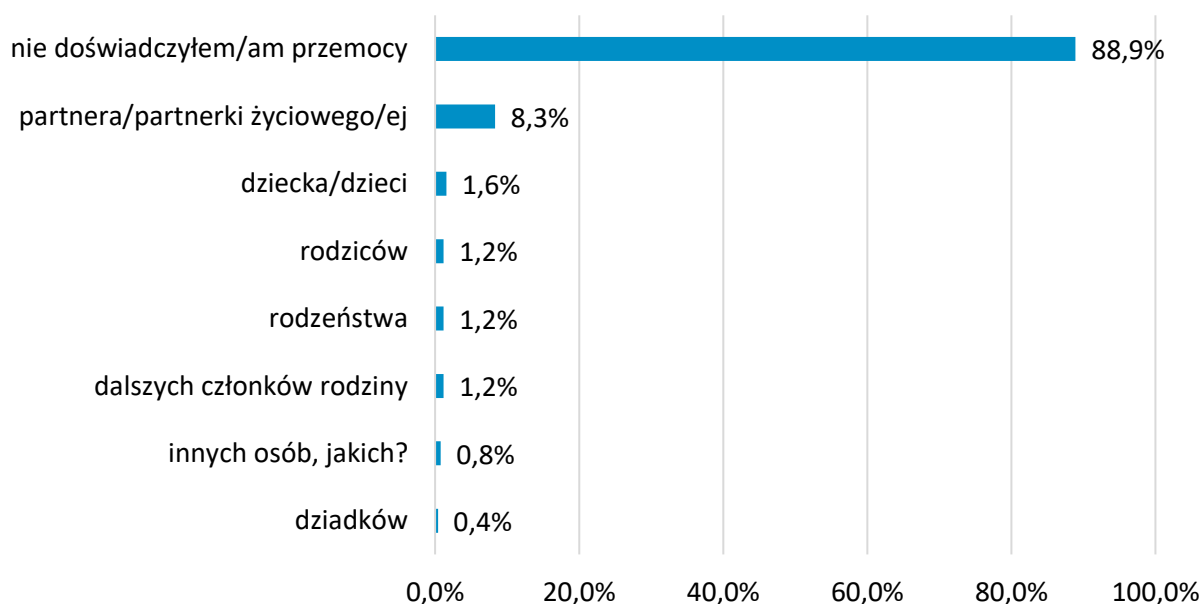

Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=252

Skalę zjawiska przemocy na terenie Gminy zweryfikowano również poprzez analizę odpowiedzi dotyczących doświadczenia przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Z uzyskanych danych wynika, że zdecydowana większość respondentów nie doznała we wskazanym okresie nadużyć (88,9%). Wśród osób, które zadeklarowały takie doświadczenia 8,3% wskazało partnera/partnerkę jako osobę, która zastosowała wobec nich zachowania przemocowe. Znacznie rzadziej wymieniano dziecko/dzieci (1,6%), a także rodziców, rodzeństwo lub dalszych członków rodziny (po 1,2%). Oprócz tego niewielki odsetek ankietowanych zaznaczył opcję inne, gdzie wymieniano *teściową* oraz *sąsiadów* (0,8%), a także odpowiedź dotyczącą dziadków (0,4%).

Wykres 23. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której doświadczył/a Pan/i przemocy domowej ze strony: N=252

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doświadczyli przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, zostali poproszeni również o określenie jej rodzaju. Zdecydowanie najczęściej wymienianą formą były nadużycia na tle psychicznym (27 osób, tj. 96,4%). Znacznie rzadziej wskazywano na przemoc fizyczną, ekonomiczną oraz zaniedbanie (po 5 osób, tj. po 17,9%). Nieliczni respondenci zadeklarowali również doświadczenie przemocy seksualnej (2 osoby, tj. 7,1%), a 1 osoba nie potrafiła określić jej rodzaju (3,6%).

Tabela 10. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=28

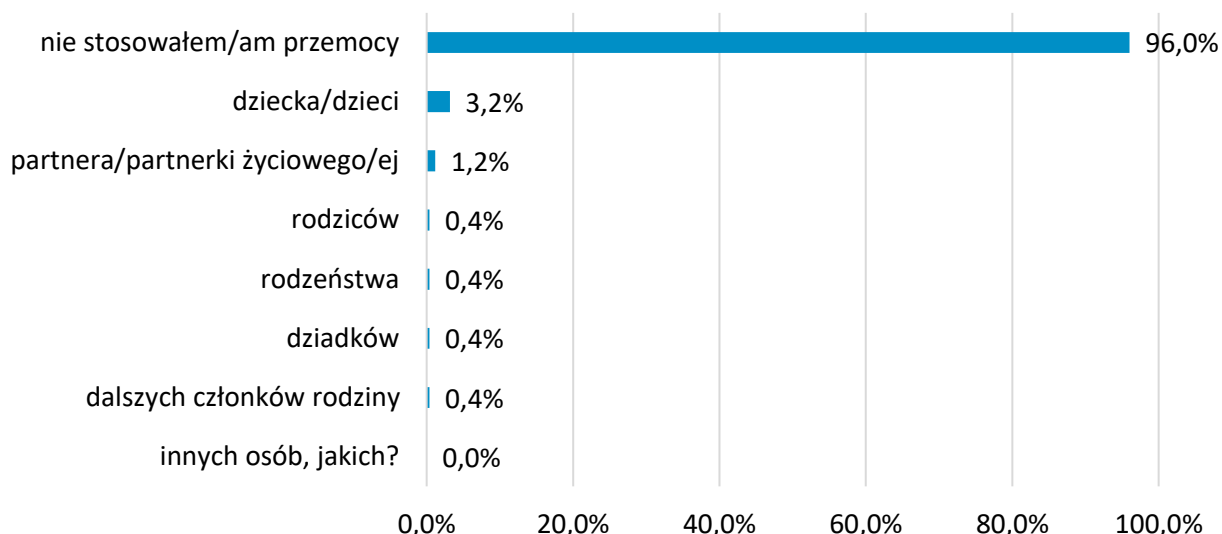
Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	96,4%	27
przemoc fizyczna	17,9%	5
przemoc ekonomiczna	17,9%	5
zaniedbanie	17,9%	5
przemoc seksualna	7,1%	2
nie wiem	3,6%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W badaniu uwzględniono również pytanie dotyczące stosowania przemocy domowej przez respondentów w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zdecydowana większość ankietowanych, zadeklarowała, że nie dopuściła się do takich zachowań (96,0%). Wśród osób potwierdzających zaistnienie takich sytuacji, 3,2% wskazało na kierowanie działań przemocowych wobec dziecka/dzieci, a 1,2% ankietowanych zastosowało przemoc wobec partnera/partnerki. Nieco mniej osób wymieniało natomiast rodziców, rodzeństwo, dziadków lub dalszych członków rodziny (po 0,4%).

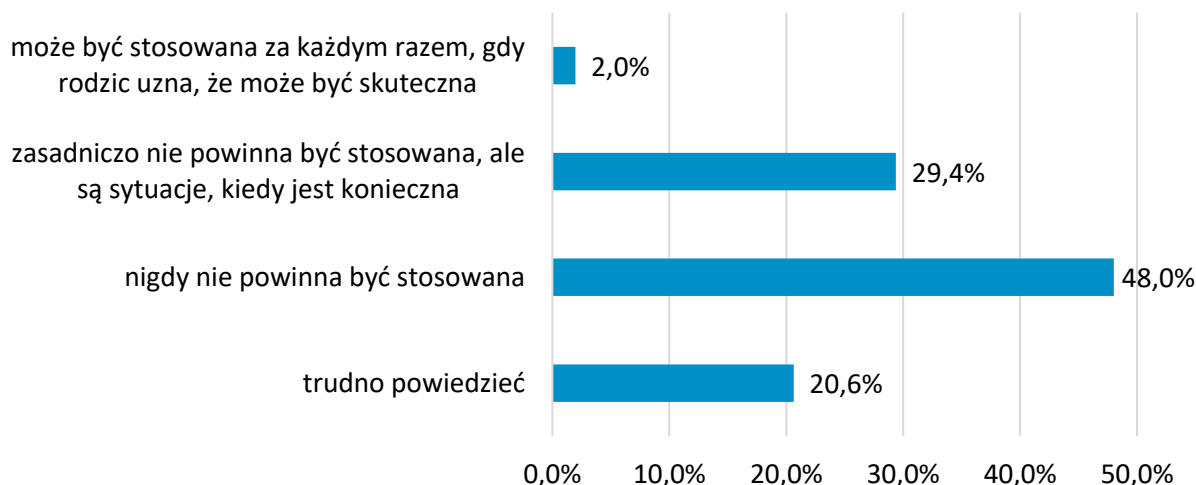
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=252

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

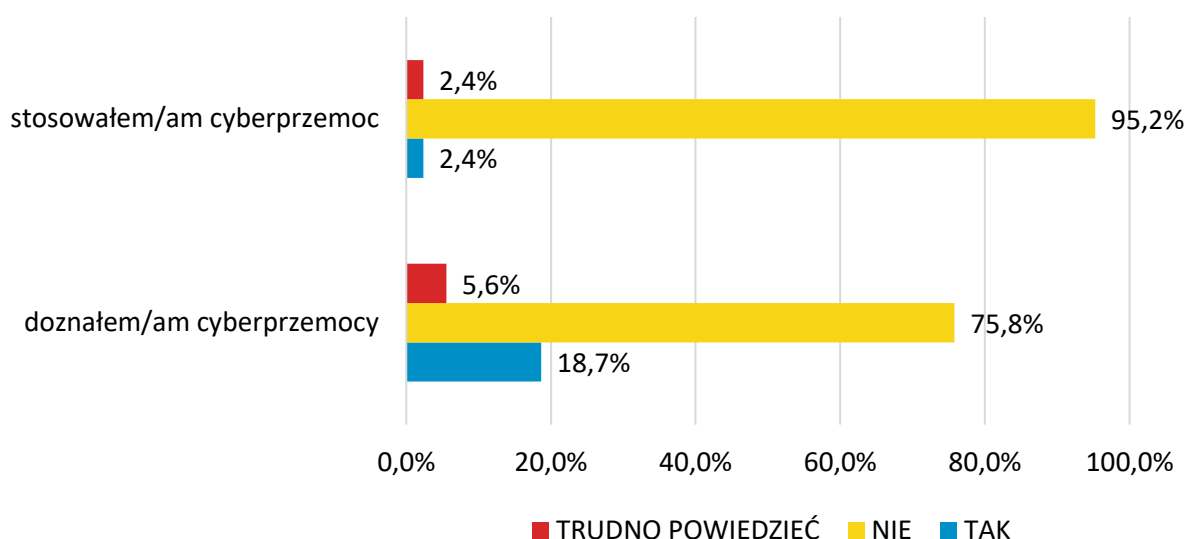
Respondentów poproszono również o ocenę, czy stosowanie kar fizycznych, takich jak klapsy, może stanowić dopuszczalną metodę wychowawczą. Jedynie 48,0% badanych jednoznacznie stwierdziło, że są one niedopuszczalne. Nieco mniejszy odsetek respondentów wyraził natomiast opinię, że choć zasadniczo nie należy ich stosować, to w pewnych sytuacjach mogą okazać się one konieczne (29,4%). Najmniej liczna grupa zaaprobowwała możliwość stosowania kar fizycznych za każdym razem, gdy rodzic uzna je za skuteczne (2,0%). Warto również zauważyć, że aż 20,6% badanych miało trudność z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klapsy) może być metodą wychowawczą, która: N=252

Ostatnie pytanie dotyczące przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety odnosiło się do zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie jej skali wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Respondentów poproszono o wskazanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doświadczyli takiej formy przemocy oraz czy sami ją stosowali. Z zebranych danych wynika, że 18,7% badanych doświadczyło cyberprzemocy, natomiast 5,6% miało trudności z jednoznaczną oceną tej sytuacji. W przypadku stosowania cyberprzemocy, do podejmowania takich działań przyznało się 2,4% badanych, a taki sam odsetek zaznaczył odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=252

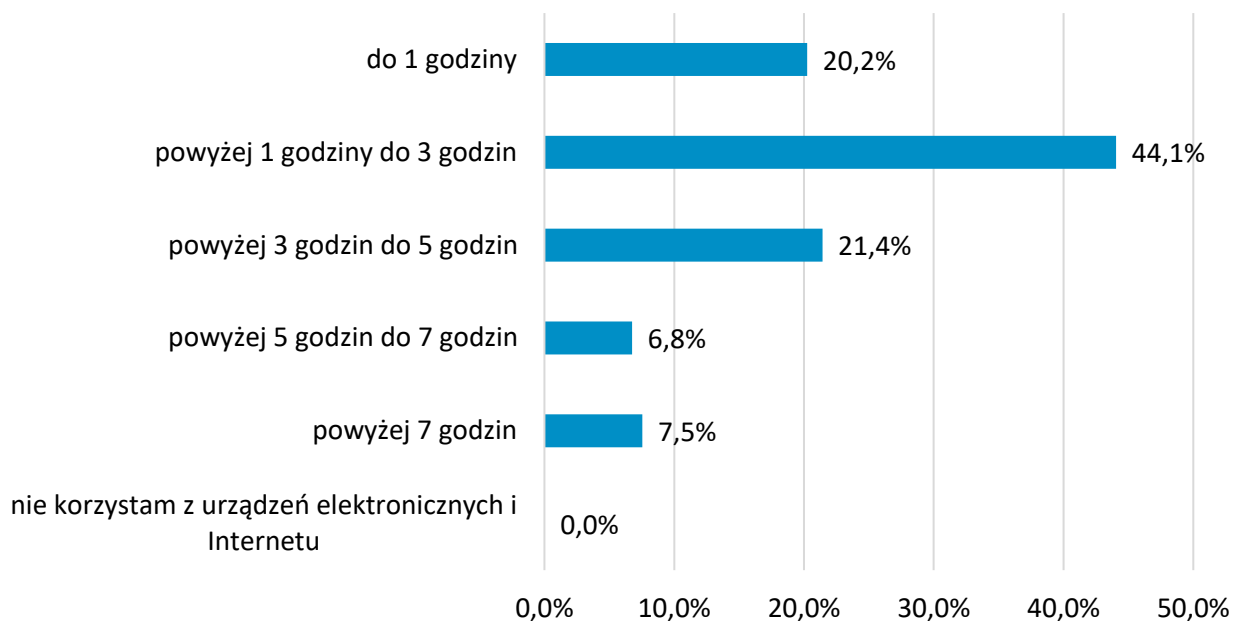

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny blok pytań miał na celu ustalenie, w jaki sposób oraz jak często dorośli mieszkańcy Gminy korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Analiza odpowiedzi wykazała, że największa grupa respondentów spędza w ten sposób czas od 1 do 3 godzin dziennie (44,1%). Znaczący odsetek badanych wskazywał również na zakres powyżej 3 godzin do 5 godzin (21,4%) oraz do 1 godziny w ciągu dnia (20,2%). Oprócz tego 6,8% mieszkańców poświęca na to od 5 do 7 godzin, a 7,5% – powyżej 7 godzin.

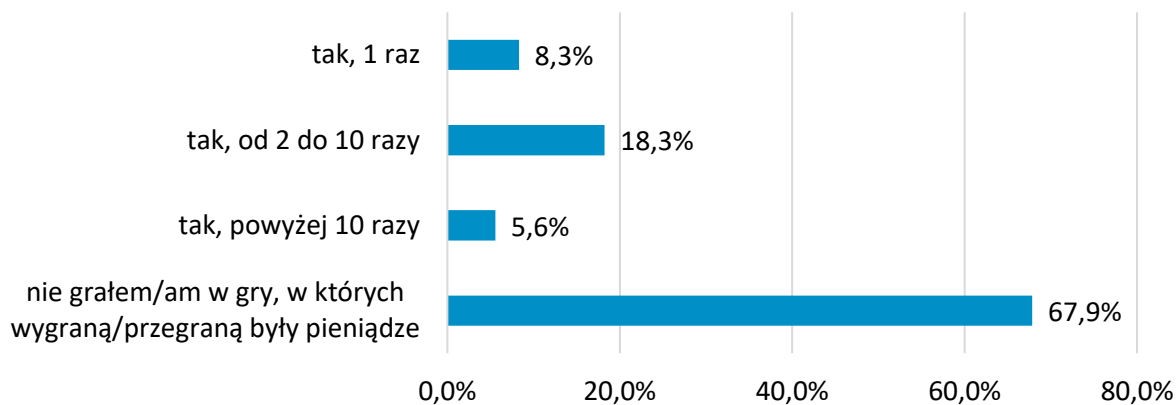
Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=252

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali podejmowania zachowań hazardowych respondenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grali w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze. Zebrany materiał badawczy wykazał, że styczność z takimi grami miało 32,2% dorosłych mieszkańców, wśród których 8,3% podejmowało się takich aktywności 1 raz, 18,3% – 2-10 razy, a 5,6% – powyżej 10 razy.

Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną /przegraną były pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie, itp.)? N=252

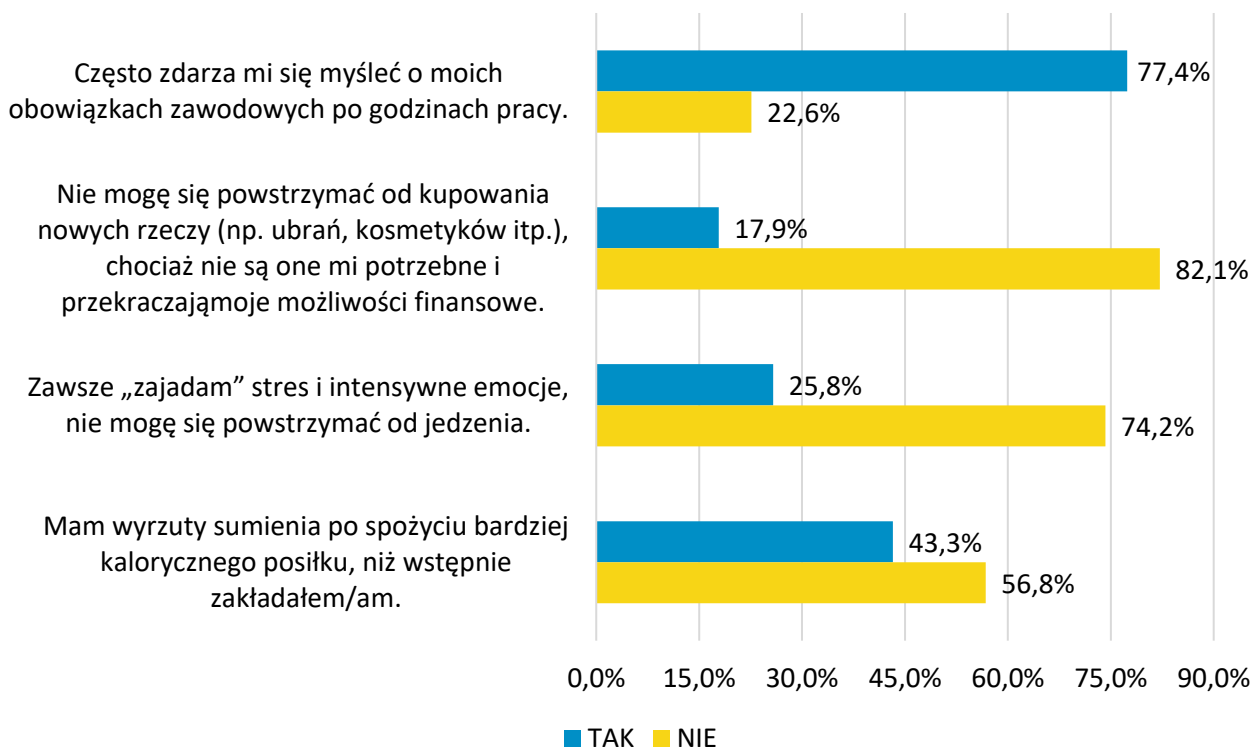
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W kolejnej części badania, obejmującej dorosłych mieszkańców Gminy Nasielsk respondenci udzielili informacji dotyczących swoich zachowań zakupowych, żywieniowych oraz związanych z pracą. Uwzględnione w ankiecie pytania pozwoliły ocenić skalę zjawisk związanych z uzależnieniami behawioralnymi, które jak pokazują współczesne badania – stają się coraz bardziej powszechne, zwłaszcza w społeczeństwach rozwiniętych.

Analiza zebranych odpowiedzi wskazuje, że część mieszkańców doświadcza trudności mogących świadczyć o niepokojących wzorcach zachowań:

- 77,4% badanych przyznało, że często myśli o swoich obowiązkach zawodowych po godzinach pracy,
- 43,3% ankietowanych odczuwa wyrzuty sumienia po zjedzeniu bardziej kalorycznego posiłku niż pierwotnie zakładali,
- 25,8% respondentów deklaruje, że zawsze „zajada” stres i intensywne emocje, mając trudność z powstrzymaniem się od jedzenia,
- 17,9% badanych wskazało, że nie może powstrzymać się od kupowania nowych rzeczy – mimo że nie są im potrzebne i przekraczają ich możliwości finansowe.

Wykres 29. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=252

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

W 2026 roku na terenie Gminy Nasielsk zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności. Poniżej przedstawiono liczbę osób, które wzięły w nim udział.

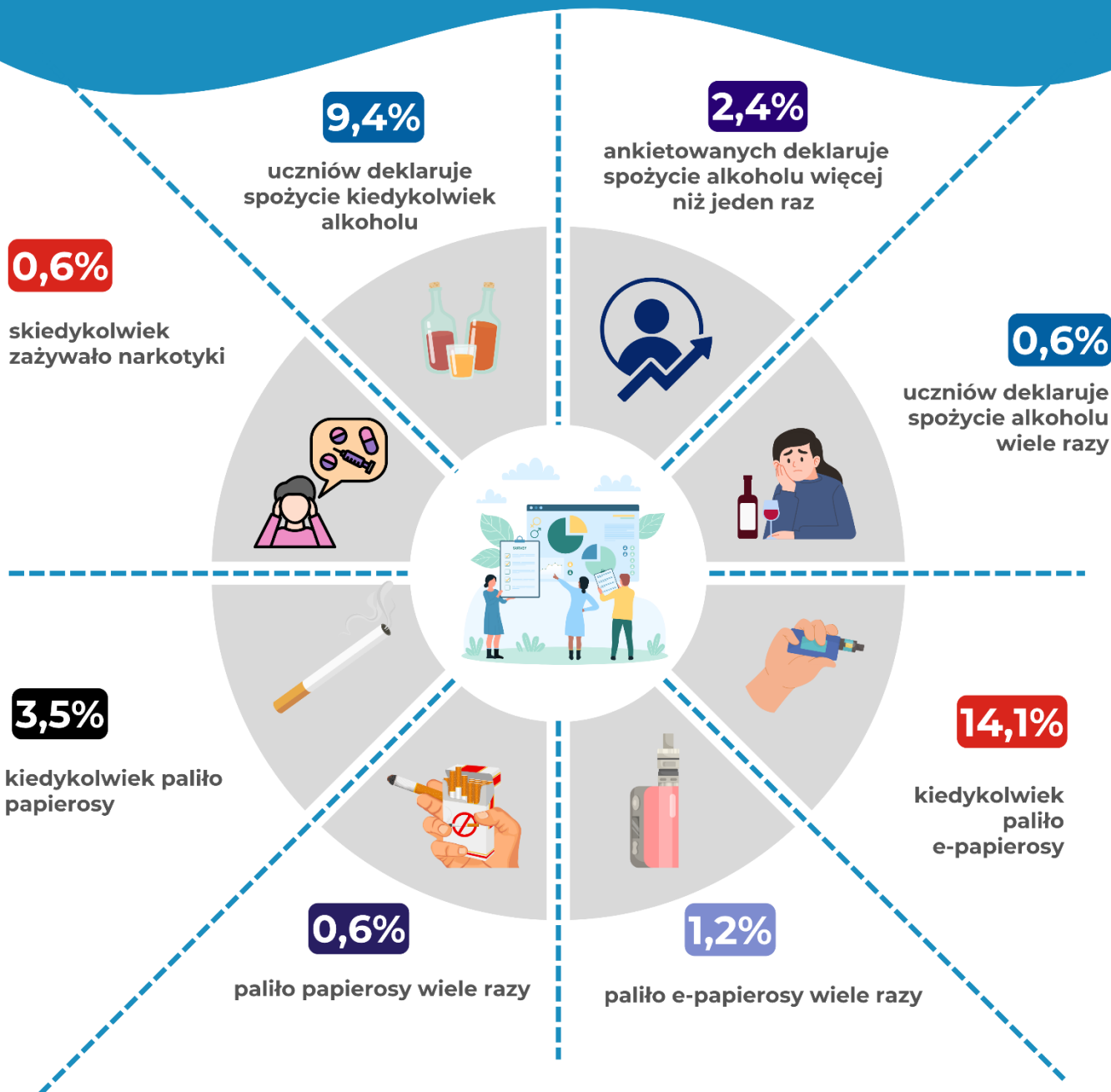

Na kolejnych grafikach przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań, dotyczące kwestii uzależnień, korzystania z urządzeń elektronicznych, zaburzeń odżywiania, zdrowia psychicznego oraz działalności profilaktycznej.

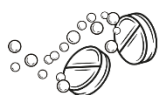
Przedstawiony odsetek badań dotyczy całej próby badawczej uczniów oraz dorosłych mieszkańców.

Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Gminy Nasielsk

PROBLEM UZALEŻNIEŃ

2,9%
uważa narkotyki za łatwe do zdobycia
na terenie miejsca zamieszkania

4,1%
uważa dopalacze za łatwo dostępne
na terenie miejsca zamieszkania

25,7%
twierdzi, że papierosy tradycyjne są łatwo
dostępne

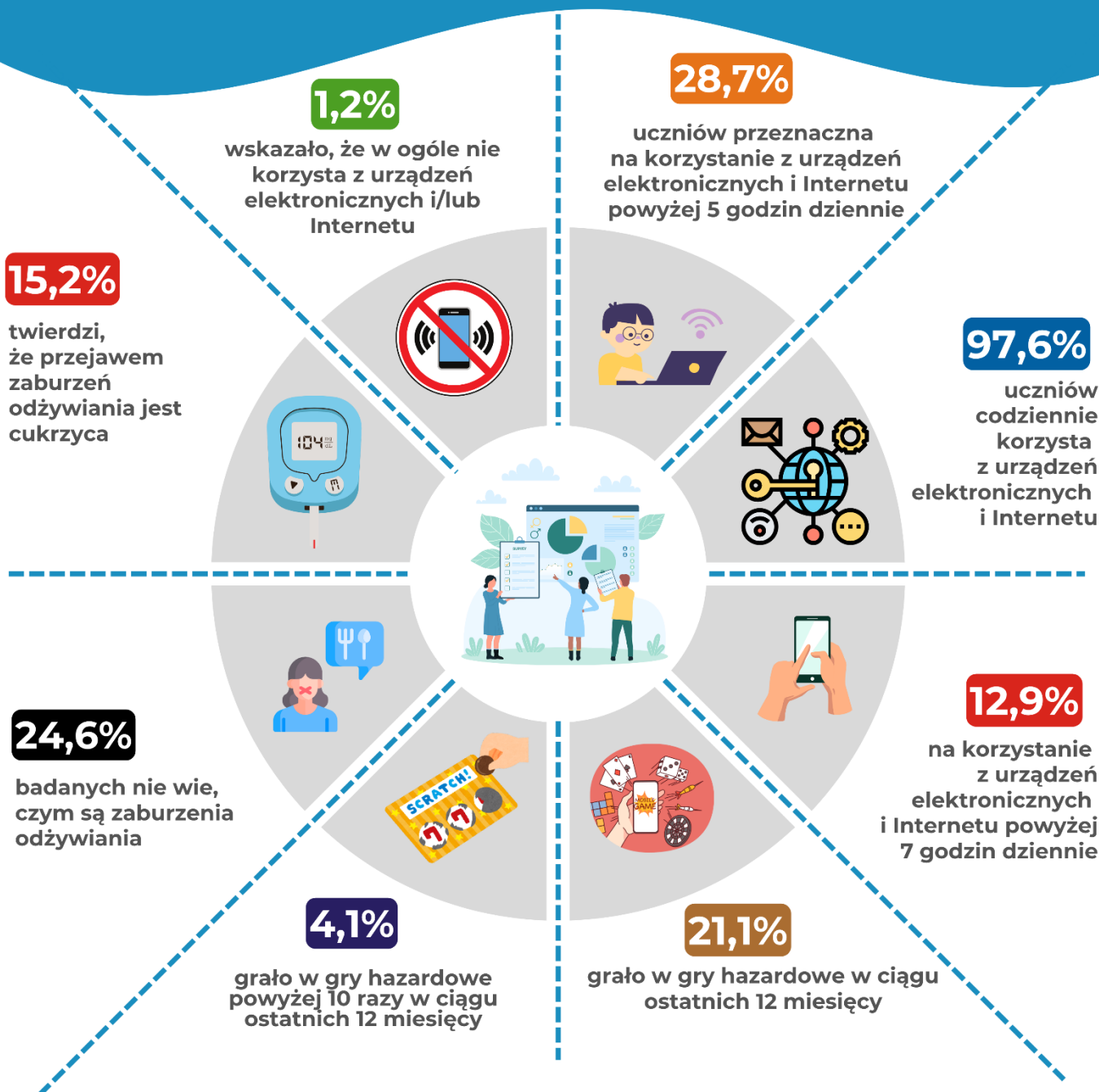
26,3%
uważa alkohol za łatwo dostępny

29,2%
twierdzi, że e-papierosy są łatwo dostępne

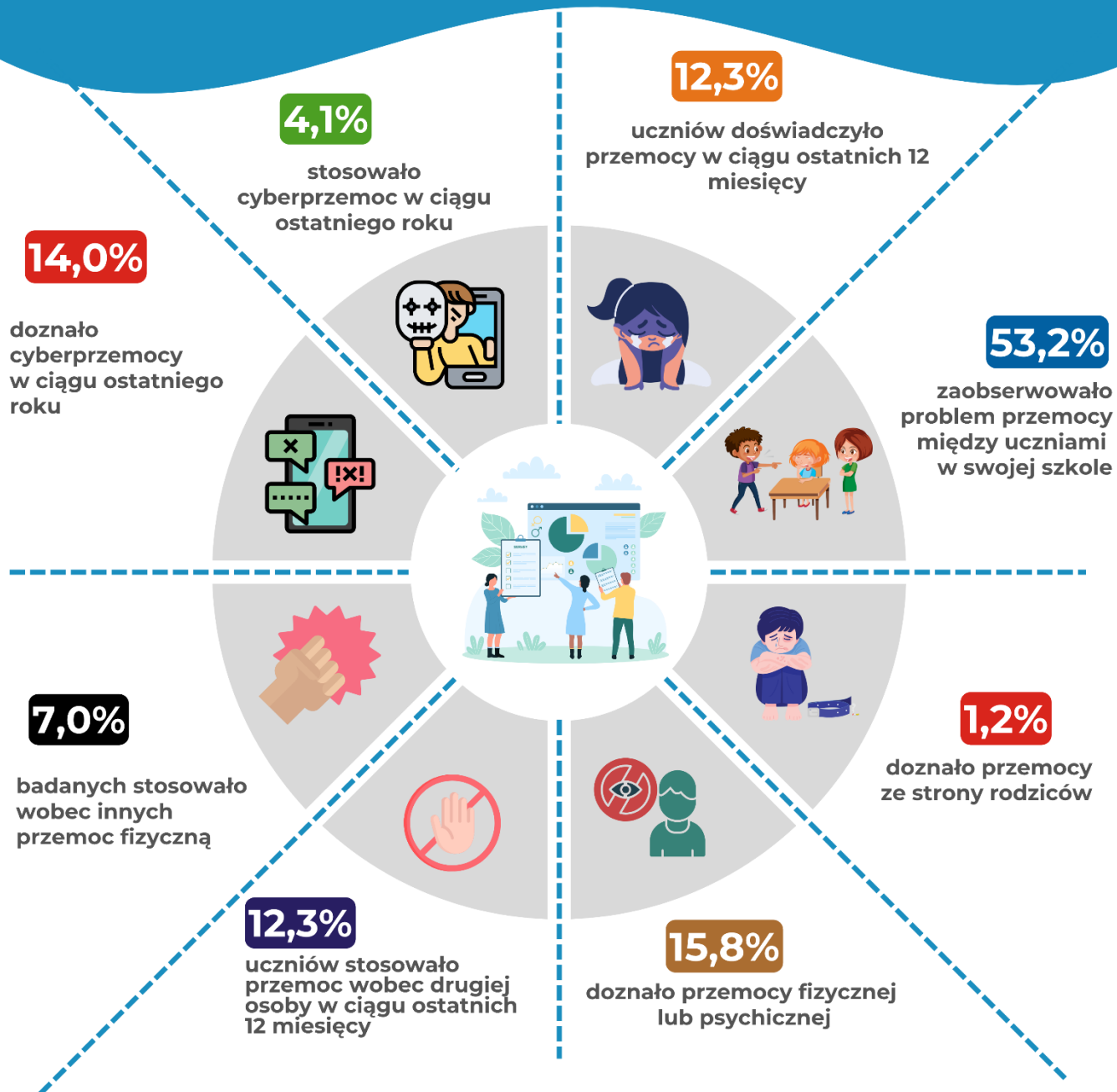
Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Gminy Nasielsk

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH, HAZARD ORAZ ZABURZENIA ODŻYWIANIA

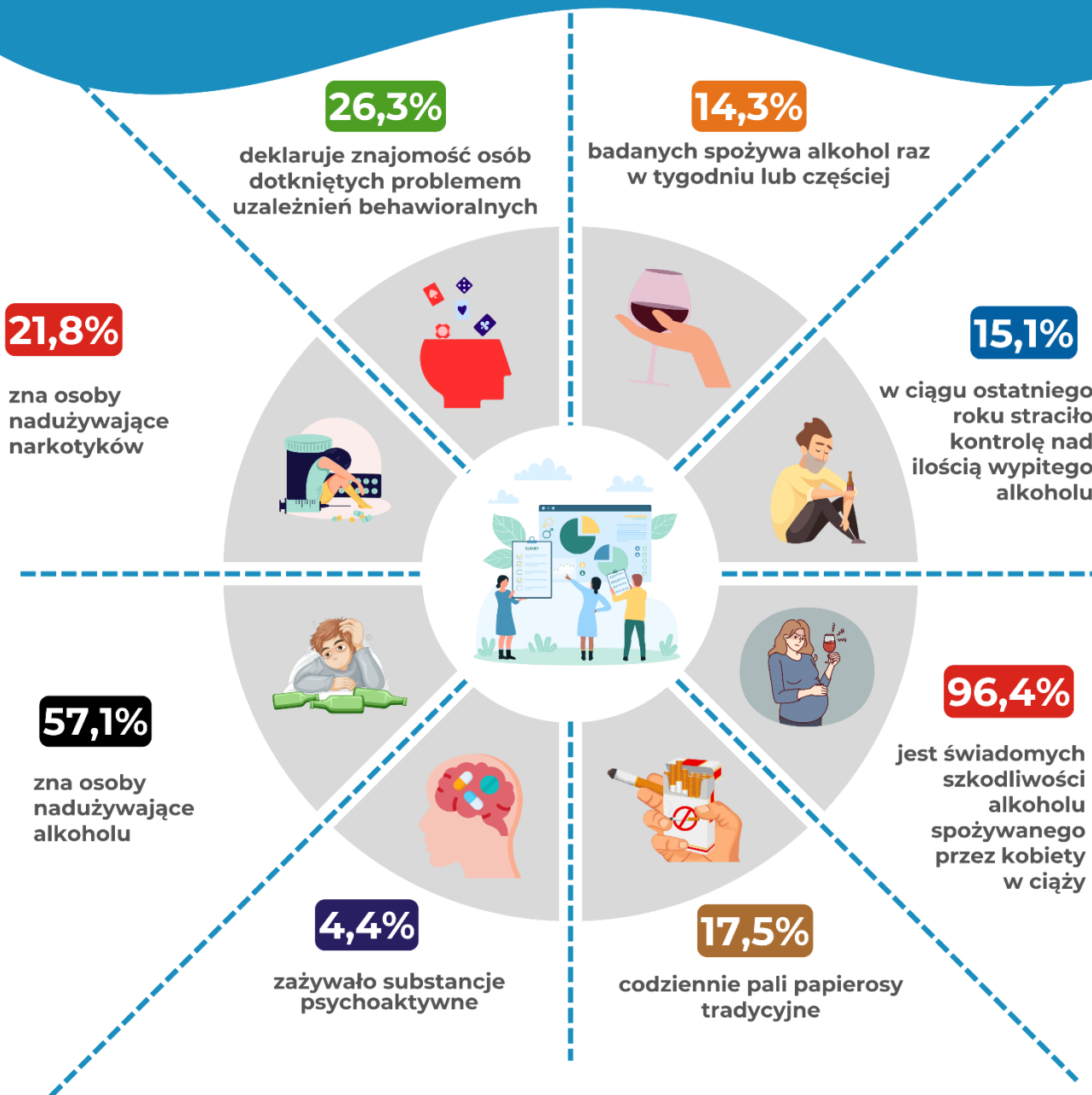
Wyniki badań ankietowych wśród uczniów Gminy Nasielsk

PROBLEM PRZEMOCY

Wyniki badań ankietowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Nasielsk

PROBLEM UZALEŻNIEŃ, KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH ORAZ HAZARDU

43,3%
ma wyrzuty sumienia po spożyciu kalorycznego posiłku

17,9%
kupuje przedmioty, których nie potrzebuje i na które nie posiada odpowiednich środków finansowych

25,8%
zajada stres i emocje

77,4%
często myśli o obowiązkach zawodowych po godzinach pracy

35,7%
badanych korzysta z urządzeń elektronicznych (nie wliczając w to godzin pracy), powyżej 3 godzin dziennie

7,5%
badanych korzysta z urządzeń elektronicznych (nie wliczając w to godzin pracy), powyżej 7 godzin dziennie

32,2%
w ciągu ostatniego roku grało w gry hazardowe

5,6%
grało w gry hazardowe powyżej 10 razy w ciągu ostatniego roku

Wyniki badań ankietowych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Nasielsk

PROBLEM PRZEMOCY

CELE, ZADANIA I REALIZATORZY PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030 jest:

Rozwijanie spójnego modelu lokalnych działań ukierunkowanych na zapobieganie i ograniczanie problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych, obejmującego profilaktykę, edukację, pomoc specjalistyczną i interwencję, a także wzmacnianie współpracy między instytucjami i organizacjami wspierającymi mieszkańców.

Celami operacyjnymi Programu są:

CEL I	Zwiększanie świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne.
CEL II	Zapewnienie osobom zagrożonym uzależnieniem i ich rodzinom dostępu do odpowiedniej pomocy specjalistycznej i terapeutycznej oraz wspieranie ich funkcjonowania w życiu społecznym.
CEL III	Wzmacnianie lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom poprzez współpracę instytucji, rozpoznawanie potrzeb mieszkańców oraz skuteczne planowanie działań profilaktycznych i pomocowych.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026 oraz NPZ, który będzie obowiązywał w kolejnych latach.

CEL I

Zwiększanie świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz promowanie zdrowego stylu życia poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne.

Przewidywane rezultaty:

- ograniczenie skali zażywania substancji psychoaktywnych oraz problemu uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Gminy,
- zmniejszenie dostępności do substancji psychoaktywnych na terenie Gminy,
- ograniczenie skali interwencji podejmowanych wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu w przestrzeni publicznej, uczestników ruchu drogowego oraz sprzedawców napojów alkoholowych umożliwiających zakup alkoholu osobom niepełnoletnim,
- podnoszenie poziomu świadomości społecznej w zakresie zagrożeń zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz występowania uzależnień behawioralnych, a także upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy i wsparcia,
- opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie postaw abstynenckich,
- podejmowanie działań prewencyjnych dotyczących rozpowszechniania narkotyków i dopalaczy na terenie Gminy, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Prowadzenie programów i innych działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i promocji zdrowia skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych	UM, KP, SM, MGKRPA, NGO, NOK, MGBP, placówki oświatowe, NGO
		Liczba uczestników programów	
2.	Finansowanie/dofinansowanie imprez profilaktycznych, kulturalnych, w tym koncertów obejmujących edukację zdrowotną w formie profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w NPZ oraz zdrowotnych konkursów profilaktycznych.	Liczba zorganizowanych imprez o tematyce edukacji zdrowotnej	UM
		Liczba przeprowadzonych konkursów profilaktycznych.	
3.	Organizacja zawodów sportowych z elementami profilaktyki, które mają na celu uwidocznienie szkodliwości alkoholu, narkotyków oraz zagrożeń płynących z uzależnień behawioralnych (w ramach profilaktyki uniwersalnej oraz promocji zdrowego stylu życia), w tym organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych	Liczba zorganizowanych zawodów profilaktyczno-sportowych	UM, NOK, MGBP NGO, placówki oświatowe
4.	Organizowanie i dofinansowanie warsztatów, programów oraz spektakli profilaktycznych dotyczących używania substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez KCPU, ORE i IPiN	Liczba zorganizowanych/dofinansowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UM, MGKRPA, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030**

5.	Rozwijanie i promowanie oferty alternatywnych i atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Liczba dostępnych miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	UM, MGKRPA, placówki oświatowe, NOK, MGBP, NGO
		Liczba działań podjętych w celu promowania udziału w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego	
		Liczba uczestników	
6.	Organizowanie warsztatów informacyjno-edukacyjnych dla rodziców i nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, w szczególności na temat wzmacniania czynników chroniących i eliminowania czynników ryzyka	Liczba zorganizowanych warsztatów	UM, MGKRPA, placówki oświatowe
7.	Zakup i dystrybucja materiałów oraz gadżetów edukacyjnych, informatycznych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i promowania zdrowych nawyków	Nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych	UM, MOPS, MGKRPA, GZI, KP, SM, PCPR, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO
		Koszty przeznaczone na zakup materiałów	
8.	Uczestnictwo w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych obejmujących zagadnienia związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	Liczba kampanii, w których uczestniczyła Gmina	UM, MOPS, MGKRPA, GZI, KP, SM, NGO, NOK, MGBP, PCPR, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
9.	Organizacja wypoczynku letniego/zimowego (m.in. kolonii i programów w czasie wolnym) dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniami, realizującego program profilaktyczny, psychologiczny lub socjoterapeutyczny	Liczba zorganizowanych wyjazdów	UM, MGKRPA, NGO, placówki oświatowe
		Liczba uczestników	

10.	Organizacja kampanii edukacyjnych dotyczących FAS/FASD, obejmujących działania informacyjne w szkołach, mediach społecznościowych oraz wydarzenia skierowane do mieszkańców	Liczba zorganizowanych kampanii dotyczących FAS/FASD	UM, NGO, MGKRPA, MOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
11.	Realizacja działań profilaktycznych skierowanych do seniorów obejmujących promocję zdrowia psychicznego, przeciwdziałanie samotności i izolacji społecznej oraz ograniczanie ryzyka uzależnień od alkoholu i leków	Liczba zrealizowanych działań	UM, MOPS, NGO, MGKRPA, placówki ochrony zdrowia, NUTW, KS
12.	Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa drogowego	Liczba zrealizowanych działań	KP, SM, MGKRPA, UM
13.	Inne działania z zakresu profilaktyki uzależnień wynikające z bieżących potrzeb	Liczba zrealizowanych działań	UM, MOPS, MGKRPA, GZI, KP, SM, NGO, NOK, MGBP, PCPR, PTU, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia

CEL II

Zapewnienie osobom zagrożonym uzależnieniem i ich rodzinom dostępu do odpowiedniej pomocy specjalistycznej i terapeutycznej oraz wspieranie ich funkcjonowania w życiu społecznym.

Przewidywane rezultaty:

- zapewnienie dostępności skoordynowanych form pomocy terapeutycznej, psychospołecznej i interwencyjnej dla osób z problemem uzależnień, osób współuzależnionych oraz osób doświadczających przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności działań skierowanych do osób uzależnionych poprzez motywowanie ich do podjęcia lub kontynuowania leczenia odwykowego,
- wspieranie procesu reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych w środowisku lokalnym oraz zapewnienie pomocy osobom zmagającym się z uzależnieniami behawioralnymi.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Kontynuacja działalności Punktu Konsultacyjnego	Liczba osób, które skorzystały z poradnictwa	UM, MGKRPA
2.	Wspieranie działalności Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba członków MGKRPA	MGKRPA
3.	Przeprowadzanie rozmów interwencyjno-motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych	Liczba osób, z którymi członkowie MGKRPA prowadzili rozmowy interwencyjno-motywujące do podjęcia leczenia odwykowego	MGKRPA
4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz wspieranie ich działalności poprzez udzielanie dotacji celowych na realizację działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom	Wartość udzielonych dotacji [zł]	UM, NGO, MGKRPA

5.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom poprzez wspieranie programów profilaktycznych i terapeutycznych skierowanych do osób uzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem, w tym udzielanie wsparcia finansowego	Liczba dofinansowanych programów lub projektów profilaktycznych	UM, MGKRPA, NGO
6.	Zlecanie przeprowadzania badań przez zespół biegłych w zakresie uzależnienia od alkoholu w celu orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	Liczba osób skierowanych na badanie przez biegłego	MGKRPA
		Liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	
7.	Kierowanie wniosków do sądu o nałożenie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osoby uzależnionej, wnoszenie środków odwoławczych od orzeczeń sądów I instancji w sprawach o zobowiązanie do leczenia oraz występowanie członków MGKRPA w charakterze strony oraz oskarżyciela posiłkowego przed sądem w sprawach o leczenie odwykowe	Liczba wniosków wniesionych do sądu w sprawie orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego	MGKRPA
8.	Wszczywanie przez członków MGKRPA procedury „Niebieskie Karty” i przekazywanie ich do GZI	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	MGKRPA
9.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa terapeutycznego, psychologicznego oraz prawnego osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin	Liczba osób objętych konsultacjami/poradnictwem	UM, MOPS, PK, MGKRPA, NGO, PTU, placówki ochrony zdrowia
		Liczba udzielonych konsultacji/porad	
10.	Udzielanie psychologicznego i terapeutycznego wsparcia dzieciom wychowującym się w rodzinach dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową	Liczba dzieci objętych wsparciem	placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO, PPP, PTU

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030**

11.	Zwiększanie skuteczności działań skierowanych do beneficjentów pomocy społecznej dotkniętych uzależnieniem, poprzez uwzględnienie w pracy socjalnej kontraktów socjalnych	Liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny	MOPS
12.	Współpraca oraz inicjowanie powstawania samopomocowych grup wsparcia dla osób z problemem alkoholowym i osób współuzależnionych	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA) i grup samopomocowych dla osób współuzależnionych (Al-Anon) na terenie Gminy	UM, MGKRPA, MOPS, NGO
13.	Organizacja i rozwój dni terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, służących wzmacnianiu procesu zdrowienia i utrzymywaniu abstynencji	Liczba uczestników	UM, MGKRPA, NGO, placówki ochrony zdrowia
14.	Inicjowanie powstawania placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek wsparcia dziennego	UM, NGO, MGKRPA
15.	Wspieranie działalności placówek i organizacji prowadzących pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, warsztaty profilaktyczne oraz działania wzmacniające kompetencje społeczne dzieci i młodzieży	Liczba uczestników	UM, NGO, MGKRPA
16.	Wspieranie placówek leczenia uzależnień poprzez zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z uzależnieniem i członków ich rodzin, doposażenie placówki, finansowanie programów	Liczba podjętych działań	UM

CEL III

Wzmacnianie lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom poprzez współpracę instytucji, rozpoznawanie potrzeb mieszkańców oraz skuteczne planowanie działań profilaktycznych i pomocowych.

Przewidywane rezultaty:

- ciągłe monitorowanie stopnia zagrożenia problemem alkoholowym i narkotykowym oraz skali problemu uzależnień behawioralnych na terenie Gminy,
- zapewnienie sprawnego i adekwatnego identyfikowania osób oraz rodzin doświadczających trudności wynikających z problemów uzależnień,
- organizowanie i finansowanie badań diagnozujących problemy społeczne, w tym uzależnienia, wśród mieszkańców oraz umożliwiających określenie rzeczywistego stanu zagrożenia problemem alkoholowym, narkotykowym, a także w zakresie uzależnień behawioralnych,
- doskonalenie funkcjonowania lokalnego systemu wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych uzależnieniami poprzez rozwój skoordynowanej współpracy podmiotów publicznych, społecznych i prywatnych,
- reintegracja osób dotkniętych uzależnieniami i przemocą domową oraz członków ich rodzin w lokalnej społeczności.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Regularne monitorowanie problemu uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz behawioralnych w Gminie, w tym opracowanie diagnoz problemów społecznych wśród uczniów oraz dorosłych mieszkańców	Liczba osób objętych badaniem ilościowym i/lub jakościowym w ramach diagnozy społecznej	UM, MGKRPA, GZI, MOPS, KP, SM, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
		Liczba prowadzonych statystyk związanych z problemem uzależnień w Gminie	
2.	Powadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba przeprowadzonych szkoleń	UM, MGKRPA

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030**

3.	Prowadzenie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu oraz zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	UM, MGKRPA
		Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu	
4.	Finansowanie, udział i organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów specjalistycznych i innych form podnoszenia kwalifikacji dla pracowników służb, instytucji, MGKRPA, NGO oraz organizacji zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi i stosującymi przemoc oraz z członkami ich rodzin, w tym z dziećmi i młodzieżą	Liczba zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej	UM, MGKRPA, KP, SM, GZI, MOPS, PCPR, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia
5.	Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym kontroli dotyczących zakazu sprzedaży małoletnim i osobom nietrzeźwym, z uwzględnieniem nocnych ograniczeń sprzedaży, o ile zostaną wprowadzone uchwałą Rady Miejskiej	Liczba przeprowadzonych kontroli	UM, MGKRPA

REALIZACJA PROGRAMU

1. Za koordynację i realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030 odpowiedzialny jest Wydział Organizacji i Promocji Urzędu Miejskiego w Nasielsku, a w jego ramach – wyznaczony pracownik ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
2. Realizacja zadań odbywa się we współpracy z podmiotami leczniczymi, jednostkami organizacyjnymi Gminy, placówkami oświatowymi, instytucjami kultury, służbami społecznymi i porządkowymi, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze profilaktyki uzależnień, ochrony zdrowia psychicznego, przeciwdziałania przemocy domowej i wsparcia społecznego.
3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk będzie realizowany w latach 2027-2030.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do ogółu mieszkańców Gminy Nasielsk z wyszczególnieniem konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, osób pijących szkodliwie i ryzykownie, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, hazardu i urządzeń elektronicznych, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

TERMINY WAŻNOŚCI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, nie krótszy niż 2 lata.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się wyłącznie na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Gminy Nasielsk.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi¹⁶:
 - 80 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 77 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 77 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.
2. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży, określona przez Radę Miejską, wynosi¹⁷:
 - 25 – o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - 18 – o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
 - 18 – o zawartości powyżej 18% alkoholu.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk na lata 2027-2030 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie Gminy w dziale 851 „Ochrona Zdrowia”, rozdziale 85153 – zwalczanie narkomanii oraz rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.

¹⁶ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2025 rok

¹⁷ Tamże

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Nasielsk:

1. Za realizację zadań Komisji, w tym za udział w jej posiedzeniach, członkom Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w formie diety. Za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości:
 - Przewodniczący Komisji – 18% minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - Zastępca Przewodniczącego – 18% minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - Sekretarz Komisji – 16% minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - Pozostali członkowie Komisji – 13% minimalnego wynagrodzenia za pracę.
2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji, poświadczona przez Przewodniczącego Komisji lub jego Zastępcę.
3. W ciągu roku wynagrodzenie przysługuje za udział w maksymalnie 14 posiedzeniach Komisji. Za udział w kolejnych posiedzeniach członkom Komisji nie przysługuje wynagrodzenie.
4. Osoba pełniąca dyżur w Punkcie Konsultacyjnym otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł brutto za godzinę dyżuru w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nasielsku. Wynagrodzenie jest naliczane na podstawie sporządzonej listy obecności. Jednocześnie liczba godzin dyżuru w miesiącu nie może przekroczyć 8.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

- 1) ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu,
- 2) ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej,
- 3) opracowaniu rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

W ramach ewaluacji należy wybrać co najmniej jedną z niżej wskazanych zróżnicowanych metod pomiaru, tj.:

- 1) analizę dokumentów,
- 2) badanie ankietowe adresatów Programu,
- 3) badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Przyjęte kryteria ewaluacji Programu to:

- a) kryterium skuteczności** (plan a wykonanie) – rozumiane jako stopień realizacji zaplanowanych celów i efektów Programu. Ocena pod kątem kryterium skuteczności skupi się głównie na ocenie wdrożenia działań w stosunku do założonego planu i osiągnięcia wskaźników rezultatów.
- b) kryterium efektywności** – ocena sprawności wdrażania i prawidłowości zarządzania Programem, w tym pod kątem zgodności z harmonogramem, ewentualnych trudności w jego realizacji, przepływu informacji między realizatorami.
- c) kryterium użyteczności** – ocena dopasowania założeń Programu do potrzeb jego odbiorców i realizatorów.
- d) kryterium trafności** – rozumiane jako stopień, w jakim zaplanowane cele odpowiadają zidentyfikowanym problemom.

Na podstawie analizy wdrażanego Programu, realizator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk, tj. Wydział Organizacji i Promocji Urzędu Miejskiego w Nasielsku we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi

jednostkami i podmiotami działającymi na terenie Gminy, sporządzi zbiorczy coroczny raport, który zostanie przedłożony Radzie Miejskiej w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport. Ponadto Burmistrz Gminy sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Nasielsk i przesyła ją do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

PROJEKT

BIBLIOGRAFIA

1. European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024.
2. Policja, Statystyka, Przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wg jednostek policji rejestrujących postępowanie – postępowania wszczęte (1999-2023).
3. KCPU, Spożycie napojów alkoholowych, 2024, [online]: <https://kcpu.gov.pl/wpcontent/uploads/2025/09/Spozycie-napojow-alkoholowych-2024.pdf>, [dostęp: 31.07.2026].
4. Ładna A., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2025.
5. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023, 2024 i 2025 rok.
6. Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nasielsku za 2025 rok.
7. Raport o stanie Gminy Nasielsk za rok 2025 rok.
8. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023, 2024 i 2025 rok.
9. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r.
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
11. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Źródła internetowe:

1. GUS – Bank Danych Lokalnych: www.bdl.stat.gov.pl.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Nasielsk w latach 2023-2025 .	19
Rysunek 2. Wartość sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca Gminy Nasielsk na przestrzeni lat 2023-2025.....	19
Rysunek 3. Płeć: N=171	21
Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=252	33

SPIS TABEL

Tabela 1. Działania Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Nasielsk wobec osób uzależnionych w latach 2023-2025	14
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie MGKRPA w latach 2023-2025	14
Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2023-2025	15
Tabela 4. Liczba uczestników działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi przeprowadzonych na terenie Gminy Nasielsk w latach 2023-2025	17
Tabela 5. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=19	26
Tabela 6. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=20	27
Tabela 7. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=18	28
Tabela 8. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=18.....	28
Tabela 9. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=198	35
Tabela 10. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=28 ..	41

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2023-2025	12
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Nasielsk na przestrzeni lat 2023-2025	20
Wykres 3. Klasa: N=171	22
Wykres 4. Klasa: N=171	22
Wykres 5. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=171	23
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=171	24
Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=171	24

Wykres 8. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=171	25
Wykres 9. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=171	27
Wykres 10. Jak często w ciągu ostatniego roku obserwowałeś/aś problem przemocy między uczniami w swojej szkole? N=171	29
Wykres 11. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=171....	30
Wykres 12. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=171	31
Wykres 13. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=171	31
Wykres 14. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=171	32
Wykres 15. Wiek: N=252	34
Wykres 16. Wykształcenie: N=252	34
Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=252	35
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=252	36
Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=252	37
Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=252	38
Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=252	39
Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=252	40
Wykres 23. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której doświadczył/a Pan/i przemocy domowej ze strony: N=252	40
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=252	42
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klapsy) może być metodą wychowawczą, która: N=252	42
Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=252....	43

Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=252	44
Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną /przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie, itp.)? N=252	44
Wykres 29. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=252	45

PROJEKT